

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGY ÓRA 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERES. — MEGJELNIK HÉTFO KIVÉTELVÉL MINDEN NAP.
KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVA-
TAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM: 575.

DEBRECEN, 1928 JULIUS 4.

SZERDA

XXVI. ÉVFOLYAM 149. SZÁM.

Nagy vita volt ma a parlamentben a művészetpártolásra és a takarékoságról

A törvényhatósági javaslat tárgyalása során Rassay indítványára elhatározták, hogy ki kell igazítani a virilisek névjegyzékét

Budapest, július 3.

Zsitvay Tibor elnök negyed 11 óra után néhány perccel nyitja meg az ülést.

A Ház megkezdte a napirenden szereplő vármegyei törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Rassay Károly szólal fel a javaslat-hoz és a második szakaszban a legtöbb adót fizetők névjegyzékéhez nyújt be módosítást. A névjegyzékek kiigazítása az adóhivatalok által történik, ezt átküldik a közigazgatásnak, amely azután a virilisták névjegyzékét a névjegyzék alapján évről-évre kiigazítja. Ez egyszerű adminisztratív dolog, nem vált ki semmi izgalmat, de módot nyújt arra, hogy

ha már a virilizmus intézményét fentartjuk, akkor azok üljenek bent ezen a jogcimen a törvényhatósági bizottságban, akik valóban virilisták.

Különösen ellene vagyok egy olyan virilizmusnak, ahol a virilis-fogalom kizáratik. Ma az a helyzet, hogy

az egyes törvényhatósági bizottságokban virilisek ülnek olyan urak, akik már régen nem szerepelnek a virilisták névjegyzékében.

Nem tudom, mi akadály lehet annak, hogy amint ezt a közigazgatási bíróság elrendelte,

évről-évre kiigazítsák a virilisek névjegyzékét

és azok üljenek bent ezen a címen a törvényhatósági bizottságokban még az átmeneti idő alatt is, akiket a törvény szerint ott a székfoglalás joga megillet.

Scitovsky Béla belügyminiszter válaszol Rassay Károly felszólalására. — Ami Rassay Károly indítványát illeti, amely a második bekezdésre vonatkozik és azt célozza, hogy a virilisek névjegyzékét kiigazítsák, ehhez készséggel hozzájárul.

Zsitvay Tibor elnök szavazásra tette fel a kérdést, majd elmondta, hogy a Ház az eredeti szöveget elvetette és Rassay Károly módosító indítványait elfogadta. — Rassay Károly indítványainak az elfogadása azt jelenti, hogy

1929 január elseje után nem ülhet már jogtalanul virilisek címen a törvényhatósági bizottságban olyan bizottsági tag, aki nem szerepel a legtöbb adót fizetők névjegyzékében.

Ebből következik, hogy

az 1929. évi névjegyzékeket haladéktalanul ki kell igazítani,

ugy, amint azt a törvény és a közigazgatási bíróság ítéletei is elrendelik.

Napirend szerint következik a gazdasági bizottság jelentése, amely Tisza István és Návay Lajos budapesti, illetve makói szobrának felállításához kér hozzájárulást a Háztól, ezenkívül a képviselőház belső művészi berendezésének 20.000 pengőre előirányzott költségeit kéri 50 ezer pengőre felemelni. Urbancsik Kálmán ismertette a javaslatot. Tisza István szobrának költségeihez 50.000 pengő, — Návay szobrának 25.000 pengő hozzájárulást javasol a bizottság. Ezenkívül javasolja, hogy

a képviselőház számára festessék meg Hunyadi Jánosnak a nádor-fehérvári győzelmét, Kossuth Lajos életének azt a pillanatát, amikor a 48-as országgyűlésen mondotta el híres beszédét az ujoncmegajlás alkalmával és harmadik képviselő

azt a jelenetet, amikor Horthy Miklós kormányzó megnyitotta az országgyűlést.

Györki Imre az első felszólaló. A maga részéről hozzájárul Tisza István és Návay Lajos szobrának költségeihez.

— Az országház belső művészi kiképzéséhez kér hozzájárulást az előadó — folytatja ezután Györki. — Nem vagyok barátja annak, hogy történelmi festményeket megrendelésre készítsenek el. Az ilyen képeknek a művész saját lelkében kell kiérlelődnie. Nincs kifogásom az ellen, ha egy művészt megkap Hunyadi János dicsőséges győzelme, vagy Kossuth Lajos életének egyik jelenete és ezt elkészítve felajánlja. A harmadik kép azonban magán viseli ismét a mai idők szervilizmusának megnyilvánulását. Kossuth Lajos, aki a magyar történelem egyik legmagasabbban kiemelkedő alakja, hosszú évekig várt, amíg szobrot állítottak neki az országban. Csak halála után kapott szobrot Kossuth Lajos ebben az országban és 80 évvel a szabadságharc után állították fel Kossuth Lajos szobrát az ország fővárosában. Hunyadi János tudott várni több, mint 500 esztendő, így a harmadik képen is várjuk meg, amíg a történelem megállapítja, hogy a forradalom után kinek nevéhez fűződik az ország rekonstrukciója. Tagadom, hogy egy ember nevéhez fűződik ez a hatalmas teljesítmény.

A jogrend még nem állott helyre, szükségrendeletekkel kormányoz a kormány, még fentartják a háborús állapotokat, a titkos választójog még mindig nincs életbe léptetve, a sajtószabadság még nincs meg, hiányzik az esküdttszék, addig, míg a közszabadságok ezek a megnyilvánulásai hiányoznak a közéletből, addig itt jogrendről, konszolidációról beszélni nem is lehet.

A csodók, a nyomorult állapotok kétségbeesésben tartják az egész országot. Borbély-Maczkó Emil: Erről nem tehet a kormányzó!

Györki Imre: Magam sem állítom, de nem lehet azt mondani, hogy a jólét, ami az országban van, tőle származik. Ha általános, titkos választójog alapján jött volna létre ez a parlament, lehetne szó arról, hogy az alkotmányosság eredményeit emlegetjük. Nem járulhatok hozzá az utolsó tételhez.

A következő szónok János Gyábor: Tiltakozik az ellen, hogy a szervilizmus diktálta volna az emlékek megőrkítését. Magyarország kormányzóját a nemzet egységes akarata és lelkesedése emelte Hunyadi és Kossuth örökébe. Hozzájárul a gazdasági bizottság jelentéséhez.

Rassay Károly a gazdasági bizottság javaslatát nem fogadja el takarékosági szempontból. Gondolják meg, hány ember küzd a megélhetéssel. Ezért nem lehet ilyen célokra 100.000 pengőt kiadni.

Hogyha a régi nagy, erős Magyarország nem volt abban a helyzetben, hogy keresztülvige ezeket a művészi feladatokat, ez a megcsontott ország nem hivatott arra, hogy teljesítse őket.

Kéri a Házat, tegyék el a gazdasági bizottság jelentését jobb időre.

Csák Károly: Még ennek az ezer sebből vérző Magyarországnak is kell lennie annyi pénzének, hogy jusson művészetpártolásra.

Propper Sándor: A rokkantaknak és a vitézségi érmeseknek adnának valamit!

Felkiáltások a szocialistáknál: Ez a szervilizmus!

Malasits Géza: Az utóbbi időben a fényűző bizantizmus olyan jelenségét látjuk, amely ellen fel kell szólalni.

Nemzeti összefogást csak egyenlőjű emberekkel vagy polgárokkal lehet kívánni, de nem ott, ahol a nemzet egy részét minden jog megilleti, a nemzet dolgozó részének pedig semmi jog nincs birtokában.

Ery Márton: Ez nem áll! (Zaj.) A munkás éppoly magyar állampolgár, mint én vagyok.

Malasits Géza: A valóság az, hogy itt, mint minden kapitalista országban, két nép él: kizsákmányolók és kizsákmányoltak. Annak igazolására, hogy a takarékoságra milyen szükség van, idéz néhány adatot.

5 millió főnyi ellenséges hadsereg veszi körül a katonatartástól eltiltott Magyarországot

London, július 3.

A Spectator hasábjain nemrégiben bírálat jelent meg Robert Donald-nak „A trianoni tragédia” című könyvéről. Robert Donald sa lap szerkesztőjéhez intézett levélben válaszol most a bíráló megjegyzésére.

A levélben Robert Donald utal arra, hogy a bíráló, aki nyilvánvaló módon a cseheknek fogja pártját, elélelt megemlékezni arról a legfontosabb kérdéssel, amelyet a könyv első helyen tárgyal, hogy tudniillik a cseh kormány és más kormányok elmulasztották teljesíteni a kisebbségi szerződésekből folyó kötelezettségeket.

— Aki csak a legkisebb mértékben is járatos ebben a kérdésben és ismeri az utódállamok igazgatását, — írja — az jól tudja, hogy nem történt semmiféle becsületes kísérlet a kisebbségi szerződésekből előírt rendelkezések végrehajtására.

Robert Donald utal továbbá arra, hogy másik alapvető kérdés, aminek könyvében főhelyet szentel, a leszerelés kérdése.

— A bíráló — ugymond — ezt is mellőzi és csupán abból a célból érinti, hogy helyt nem álló összehasonlítást tegyen e tekintetben Németország és Magyarország között. A helyzet úgy áll, hogy Magyarország a lakosság szá-

Magyarországon ma 75.000 munkaképtelen tüdőbeteg van és csak néhány sanatórium áll rendelkezésükre.

Nem igyekeznek ezt a betegséget leküzdeni. Óriási nagy a gyermekhalandóság.

Szobrok helyett célszerű volna olyan intézményeket létesíteni, amelyek ezt a nemzetpusztítást megakadályozzák.

Farkas Elemér azt mondotta, hogy a művészeteket pártolni kell. Ezt ő is elismeri, de ennek nem az a módja, hogy néhány művésznél időközönként odadobunk egy ilyen munkát, a többi pedig éhenhalhat. Annak a kornak megőrkítése, amelyben élünk, még teljesebben időszerűtlen. A javaslatot nem fogadja el.

Peyer Károly nem tartja időszerűnek a kérdés felvetését. Seholy a világon nincs példa arra, hogy élő embereket örökítsenek meg szoborral, vagy más formában.

Rothenstein Mór: Ferenc József is várt!

Urbanits Kálmán előadó védi a gazdasági bizottság javaslatát.

Urbanits beszéde után a gazdasági bizottság javaslatát nagy többséggel elfogadták.

Ezután az O. F. B. törvényjavaslat tárgyalása következett. Rubinek István előadó ismertette a javaslatot.

Az ülés 2 órakor ért véget.

mához viszonyítva csupán 0,3, eillenben Csehszlovákia 1,12, Románia 1,4 és Jugoszlávia 1,15 százalék katonával rendelkezhetik. Magyarország 35.000 főnyi katonaságot tarthat fenn, de a valóságban csupán 24.000 főnyi katonaságot tud kiállítani, emellett el van tiltva a leghatályosabb hadi eszközök alkalmazásától.

Ezzel szemben környező ellenségei 5.000.000 főnyi hadsereggel rendelkeznek. Magyarország azt állítja — és joggal — hogy ebben a kérdésben félrevezették a határokat kiigazítására vonatkozó ígérettel, amit Millerand kísérőlevele tartalmazott.

Ami azt a kérdést illeti, hogy Csehszlovákia léte nem kárda, hanem tollal küzdötték ki, Robert Donald utal Masaryk könyvére: ebben a könyvben a cseh köztársaság elnöke nyomtatottan hangsúlyozta, hogy a propaganda volt a főtényezője a nyugati közvélemény megnyerésében és hogy a propaganda nélkül a békeértekezlet nem alkotta volna meg a cseh államot.

Befejezésül Robert Donald megjegyzi, hogy a bíráló, úgy látszik, helyesli a lapoknak azt a megcenzúrázását és clyomását, amit a csehek gyakorolnak, holott ez ellentétben áll a kisebbségi szerződésekkel, ellentétben áll saját alkotmányukkal.

Csalás büntetnének vádja miatt a mentelmi bizottság Bartos János képviselő mentelmi jogának felfüggesztését javasolta

Bartos a kereszténypartii képviselő a választásoknál követte el a büncselekményeket

Ma osztották szét a képviselőházban a mentelmi bizottság jelentését „a csalás büntetnével gyanúsított Bartos János országgyűlési képviselő mentelmi ügyében”. A jelentés a következőképpen hangzik:

— Tisztelt képviselőház. A budapesti kir. főügyészség 5567—1928. F. Ü. szám alatt Bartos János országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte, mert a budapesti kir. büntetőtörvényszék B. XXXV. 6.570/1—1928. számú megkeresése szerint Selymes Bertalan és társainak tizrendbeli feljelentése alapján elítélte a bíróság eljárását indított, mivel a felje-

lentésekben vázolt cselekményekben a B. M. 50. szakaszában meghatározott és a Btk. 380. szakasza szerint minősülő csalás büntetnének tényállásai látszanak fenforogni.

— Tekintettel a büncselekmények súlyosságára a kir. ügyészség 44.758—1928. K. U. számú előterjesztése szerint nevezett képviselő mentelmi jogának tekintetbe leendő felfüggesztését is indítványozza, hogy gyanúsított előzetes letartóztatásba helyeztessék.

— A bizottság megállapította, hogy a megkeresés illetékes hatóságtól érkezett. A vélelmezett büncselekmények és nevezett

képviselő személye között az összefüggés nem vitás, zaklatás esete nem forog fenn. Javasolja a bizottság a t. képviselőháznak, hogy Bartos János országgyűlési képviselő mentelmi jogát ezen ügyben függeszék fel, hogy ennek hatálya az előzetes letartóztatásba helyezése is vonatkozik.

Kelt Budapesten, a képviselőház mentelmi bizottságának 1928. évi június hó 26-án tartott üléséből.

Hajós Kálmán s. k.
a mentelmi bizottság elnöke.
Nánássy Andor s. k.
a mentelmi bizottság előadója.

A képviselőházban nagy megdöbbenést keltett a mentelmi bizottság jelentése, amely első ízben javasolja a jelen ciklusban a Háznak egy képviselő mentelmi jogának felfüggesztését azaz a kiterjesztéssel, hogy előzetes letartóztatás is fognatosítható legyen.

Bartos János a keresztény párt tagja volt, azonban éppen ezek miatt az ügyek miatt, amelyek még az 1920-os képviselőválasztással függenek össze, felszólították Bartost, hogy lépjen ki a keresztény pártból. Ez meg is történt, azonban Bartos a mandátumáról eddig nem volt hajlandó lemondani, mert remélte, hogy ügyének tisztázása mielőtt bekövetkezik. Bartos azonban csalódott számításában, a feljelentések egyre szaporodtak ellene és most megérkezett a megkeresés, amelynek folyamánvásképpen a bizottság Bartos János kiadatását javasolja a Háznak.

Az ügy további része a bíróság előtt fog lezárni.

Az újvárosi uti olvasó kör mulatsága

Az utóbbi időkben mindamag olvasókörök és egyesületek, amelyek a Függetlenségi Körrrel valami kapcsolatban vannak, élénk s mozgalmas egyesületi és társadalmi életet élnek. Igen értékes és hasznos összejöveteleket rendeznek és az egyesületek és körök igyekeznek tagjaik és vendégeik kedves és nemes szórakoztatásáról gondoskodni. Igen szép eredménnyel dolgozott e téren a tél folyamán az Újvárosi uti Olvasókör, amely nagyon szép összejöveteleket rendez.

Most az Újvárosi uti Olvasó Kör cseresznyeszüretet rendez és pedig a hó 27-én, szombaton este az Újvárosi uti 16. szám alatt levő Agárdy-féle vendéglőben.

A bizonyára szép sikerű mulatság iránt igen nagy az érdeklődés.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara is erélyesen állást foglalt a kézműveskamara ellen

Ismeretes az a harc, amelyet az ipari kérdésekben teljesen érdektelen személyek és körök idéztek föl azzal, hogy a kézműves kamara kérdését vetették fel. Ismeretes az is, hogy e kérdésben már a debreceni ipari érdekeltségek és a kamara is állást foglalt és erélyesen tiltakozott a kézműves kamara tervezett felállítására ellen, kimutatván egyben a terv káros voltát és a rejtett intenciókat is. Most a budapesti kereskedelmi és iparkamara is foglalkozott a kérdéssel s Szávay Gyula főtitkár előadása után javaslatot és feliratot fogadott el, amelyekben a többiek között ezeket mondja:

A teljes ülés kimondotta, hogy sem az ország egyetemes gazdasági érdekei, sem a kis- és kézművesipar speciális követelményei, sem pedig a termelési ágak között feltétlenül szükséges társadalmi és gazdasági béke szempontjából nem tartja megengedhetőnek, sőt egyenesen károsnak minősíti azokat a törekvéseket, amelyek

a kis- és kézművesipari közvéleményt szembehelyezni igyekeznek azzal a kiegyensúlyozó kemoly munkával, amit a kereskedelmi és iparkamarák háromnegyed század óta végeznek.

A kamaráknak a kiegyensúlyozó munkája biztosította mindig a kis- és kézművesipar jogos érdekeinek a többi termelési ágak és a kereskedelem által való rokonszenves fölkarolását és fölfelé való érvényesülését is, mert megteremtette a mindenkor kormánytényezők számára azokat a tárgyi alapokat, amelyeken az egyetemes érdekű kormányrendeletek felépülhetnek.

Midőn a kamara újból és ünnepélyesen megállapítja, hogy a kézműves- és kisipar jogos érdekeinek megvédését és előmozdítását, miként a múltban mindig, úgy a

jövőben is nemcsak törvényszerű, de szeretetből fakadó bensőséges kötelességének tekinti:

a gondozására bízott közgazdasági érdekek komoly mérlegelése alapján és törvényszerű hivatásának felelősségteljes átérzésével óvást emel ama szélsőséges törekvések ellen, amelyek rendszerint ipartestületeken kívül álló oldalról a szönyegen fekvő kérdésbe bekapcsolódtak, miért

is kéri a kormányt, hogy az ipartestületi reformot és az ipartestületek központi szervét a kereskedelemügyi miniszter törvénytervezetének szellemében valósítsa meg, mellőzve minden olyan intézkedést és elnevezést, amely a kamarák jellegét és nevét érinthetné.

A kamaráknak ez ügyben a kereskedelemügyi miniszterhez intézett előterjesztése a többiek között a következőket mondja:

A komoly állásfoglalás annál nagyobb jelentőségű, mert hiszen körlevelet intézett az ipartestületekhez, amelyben a következő merész megállapításokat teszi: „Az t kérdezzük a magyar kézműves- és kisiparoságtól, vajjon mikor szálltak síkra a kereskedelmi és iparkamarák a képesítésért, kontárkérdés megoldásáért, a kisiparoságnak a közszállításokban való részvételéért, az adósérelmek orvoslásáért, az iparosság nyugdíjügyéért, a kisipari hitelért, a tanonctartással kapcsolatos bajok szanálásáért, az új ipartörvény 47. és 111. §-ainak módosításáért s általában azokért a kérdésekért, amelyekről a magyar kézműves- és kisiparoság türelmetlen helyzetének megváltoztatása függ.” Anélkül, hogy akárcsak egy pillanatra is feltételezhetőnek vélnék azt, hogy akadjon akárcsi, aki a komolyságot nélkülöző ezen megtévesztésre alkalmas és igen méltatlan szövegek által félrevezethető lenne: csak utalunk kamaránk háromnegyedszázados dicsőséges múltjára, amely följosogit bennünket annak önzetesen megállapítására, hogy igenis

minden, ami a képesítés, a kontárkérdés, a kisipari közszállítási ügy, az adósérelmek, az iparos szociális problémák, a kisipari hitel, a munkás és tanoncnevelés, általában a komoly kisipari érdekképviseleti munka eredményei terén ebben az országban történt, az első sorban a kereskedelmi és iparkamarák munkájának eredményeképpen történt.

Szükségesnek mutatkozik annak kijelentése, hogy a kamarák a központi szerv címkérdését nem mellékes, hanem igen lényeges résznek tekintik és

tiltakoznak minden olyan megoldás ellen, amely az összes eddigi meg-

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 25 egymásután következő bármely számmal kezdődő szelvény és 1 pengő lefizetése ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság KOLCSÓNKÖNYVTÁRÁT. számu szelvény

állapodások fölborításával, az ipartestületi központnak „kamara” elnevezést adna.

Ez azoknak a szélsőséges törekvéseknek honorálását jelentené, amelyek egyrészlől a kamarai egységnek, mint az egyetlen kiegyensúlyozó törvényes intézménynek lerombolását kezdenék meg, másrészlől pedig a kisipari társadalom érdekképviseleti munkájának mai jóindulatu megitélése helyébe az osztályellentétek kiélezését tennék. Az egymással így szükségtelenül szembehelyezett gazdasági tényezők közötti harcban a kisipar érdekei alig nyerhetnének valamit s ezért az ellentétek kiélezését mindenképpen kerülni kell.

Igen meleg, később zivatarra hajló idő

A Meteorológiai Intézet jelenti: Hazánkban a hőmérséklet 4-6 fokkal a normális fölé emelkedett. A nappali maximumok 30-35 fok között ingadoztak. A legmelegebb volt Szegeden: 35 fok Celsius. Egyébként derült és száraz volt az idő.

Ma déli hőmérséklet Budapesten 31 C fok. Jöslat: Igen meleg idő; később növekedő zivatarhajlam.

Verseny tárgyalások

- Iskolabövités; Nyírszöllös község; július 5.
- Hidépítés; M. kir. Államépítészeti Hivatal, Berettyóújfalú; július 6.
- Utépítés; M. kir. Államépítészeti Hivatal, Mátészalka; július 9.
- Utépítés; M. kir. Államépítészeti Hivatal, Mátészalka; július 9.
- Aszfalt burkolat; Jánk község; július hó 10.
- Tüzifaszállítás; Hajdumegye alispánja; július 11.
- Temetői lak és kerítés építése; Debrecen város tanácsa; július 11.
- Kórházi felszerelési tárgyak szállítása; Szabolcsvármegye alispánja; július 11.

Az amerikai demokrácia

Irta: Dr. Szabó László, egyetemi magántanár.

A politikusok és a polgárok két pártra osztlásának mélyebben fekvő okai voltak. Hamilton zseniális ember volt nem csupán mint jogász, hanem mint pénzügyi politikus is. Amikor kitervezte, hogy a Nemzeti Banknak tizmillió dollár legyen az alaptőkéje, tervezetbe azt is belefoglalta, hogy a bank részvényei pénzért nem kaphatók, hanem csak az Egyesült Államok kölcsönkötvényeire. Ezzel Hamilton két dologra számított: először arra, hogy a kölcsönkötvények árfolyamát fölemeli, másodsor pedig arra, hogy a részvényesek érdekelve lévén a Nemzeti Bank ügyeiben, mindent elkövetnek, hogy a bank prosperáljon és miután ennek viszont az a feltétele, hogy a kormány szilárd legyen, a bankalapítás a kormány megerősítésének egyik hatalmas eszköze. Amerika népe csakugyan így fogta fel a dolgot: a kereskedelem, melynek legnagyobb érdeke, hogy a kormány szilárd legyen, Hamilton pártjára állott, az agrár lakosság pedig, melynek működését a bank akkoriban még nem igen érintette, Jefferson pártjához csatlakozott.

Nehéz volna eldönteni, hogy Hamiltonnak a gondolkozása volt-e demokratikusabb, vagy Jeffersoné? Tény, hogy mind a ketten demokráciák voltak a szó legnemesebb értelmében, az amerikai politikai irodalom nem is különbözteti meg egymástól a két nagy államférfiúnak a demokráciáját: ha különböző utakon jártak is, mindkettőjüket az amerikai demokrácia atyjának tekintik. Hamiltonnak kétségtelenül sokkal nagyobb volt a kormányzó képessége és egy új ország pénzügyeit rendbehozni sokkal nagyobb munka volt, mint a külügyeket vezetni. Bizonyos, hogy az egyes polgár sokkal gyakrabban érezte Hamilton pénzügyi intézkedéseinek súlyát és ha Hamilton mégis pártatlanul népszerű maradt, akkor aligha tehetett valaha is olyasmint, ami a demokratikus elvekkel a legteljesebb összhangban ne lenne. Az azonban szintén valóság, hogy Washingtonnak, aki egy párton volt Hamiltonnal, voltak bizonyos arisztokratikus szokásai és hogy a federalista párt másik oszlopa, John Adams gyakran hangoztatta, hogy még a demokráciában is jobb, ha a hatalmat azok kezelik, akik „gazdagok, jó családból valók és tehetségesek”. Jefferson, bár a maga részéről e három követelménynek megfelelt, Adams nyilatkozatait nem tartotta demokratikusoknak; a maga

részéről azt hangoztatta, hogy a nép a legbiztosabb alapja az ország fejlődésének és hogy a kormánynak nemcsak a népet, de a nép érzelmeit és szellemét is kell képviselnie intézkedéseiben.

Személyi ellentétek is voltak Hamilton és Jefferson között s ezeknek az ellentéteknek a vizsgálata arra a feltevésre ad okot, hogy Jefferson féltékenykedett Hamiltonnak a nagyobb tudása és nagyobb tehetsége miatt. Jefferson pártja azt híresztelte, hogy Hamilton nem csupán a pénzügyeket akarja rendbehozni, hanem azért erősíti annyira a kormányzatot, mert titokban a monarchia visszaállítására törekszik. Ebből persze semmi sem volt igaz. A pénzügyek rendbehozatala és rendbentartása bizonyos bankokra vagy cégekre néha előnyös volt. — Jefferson azonban ebben korrupciót látott és nyíltan beszélt arról, hogy Jefferson egy „korrup svadron” támogatja. Hamilton erre azzal felelt, hogy Jefferson demagógiát üz, és hogy a pártja valójában nem republikánus párt, hanem demokráta párt. 1793-ban ez a szó: „demokráta”. Amerikában becsületsértő kifejezés volt, mert akkor csak a francia forradalmárokat hívták demokráta'knak, akiknek vérengzése borzalommal töltötte el Amerika népét.

Jefferson pártjának egyik vezető-embere, Aaron Burr, aki Jefferson támogatásával egy ideig alelnöke is volt az Egyesült Államoknak, szét akarta robbantani az államszövetséget s e célból legelőször is New-York állam kormányzóí székébe akart jutni. Hamilton megakadályozta Burr győzelmét; ez a kalandor erre kihívta párbajra Hamiltont és 1804 július havában párbajban meg is ölte. Burr megszökött és pár év múlva a déli államokból és Mexikó egy részéből egy új birodalmat próbált alakítani, de az a terve is megbukott.

Hamilton halála után Jefferson versenytárs nélkül állott és mivel a federalista-párti kormány a demokráciával össze nem egyeztethető törvényeket fogadtatott el a kongresszussal az „idegenek” és a sajtó ügyében, Jefferson az 1804-iki elnökválasztáson óriási győzelmet aratott s Washington és Adams után ő lett az Egyesült Államok harmadik elnöke. Politikai jelszava volt: „a nép gondozása”. Mikor 1805 március 4-ikén elfoglalta elnöki hivatalát, székfoglaló beszédet mondott, amelyben politikai elveit így tömörítette össze:

„Egyenlő és valódi igazság minden embernek, bármí az állása és bármilyen a vallási vagy politikai

meggyőződése; béke, kereskedelem és tisztas barátság minden nemzettel anélkül, hogy bármelyikkel is szövetségre lépünk; államaink kormányainak támogatása összes jogaiknak gyakorlásában, mert belső ügyeink intézésére ők a legalkalmasabbak s ők a legbiztosabb védőbástyák a köztársaság-ellenes törekvésekkel szemben; a közös kormány fenntartása alkotmányos erejének teljességében, mert ez a mentőhorgonya belül a békének és kívülről a biztonságunknak; a nép választójogáról való buzgó gondoskodás; szelíd és biztos megszüntetése azoknak a visszaéléseknek, melyeket a forradalom kardja lenyesgetett, ahol békés javítóeszközökkel nem rendelkezünk; abszolút megnyugvás a többség határozatában, mert ez a köztársaságok életelve; jól fegyverezett milícia a legteljesebb megnyugvást adja a békében s a háború első napjaiban is megállja a helyét, míg a rendes hadsereg fel nem váltja; a polgári hatóság fölötté áll a katonai hatóságnak; takarékoság a közszolgálatban, hogy a dolgozók kevesebb terhet viseljenek; adósságaink becsületes kifizetése és közhitelünk szent megővése; a földművelésnek és szolgálóleányának, a kereskedelemnek pártolása; információk terjesztése és minden visszaélésnek feltárása a közvélemény ítélőszéke előtt; a vallás szabadsága; a sajtó szabadsága; az egyén szabadsága a habeas corpus védelme alatt s ítélkezés pártatlanul összeállított esküdtszékek útján.”

Ezeket a „Jeffersoni elvek”-et rendkívül behatóan tanulmányozzák és magyaráztják ma is az Egyesült Államokban. És Jefferson nemcsak hirdette, de követte is az elveit.

VII.

A beszéd és az irás szabadsága.

Az amerikaiak sohasem beszélnek a „sajtó szabadságáról”, mint ahogy nem szoktak beszélni a lélegzetvételhez való jogról sem. Még a régi világban is, amikor az amerikaiak függetlenségüket még nem vívták ki, csak „a beszéd szabadságát” emlegették akkor is, ha voltaképpen a sajtó szabadsága forgott vesztélyben.

Az első híres sajtóper 1736-ban folyt le Amerikában. Ezt a pert Amerika minden középiskolájában ma is tanítják *The Zenger Case* („A Zenger-ügy”) cím alatt.

(Folytatjuk.)

Amundsen Nobile áldozata lett

A világhírű sarkkutató holtestét a tenger Északnорvégiában partra vetette

Budapest, július 3. A késő éjszakai órákban Bécsen keresztül Oslóból távirati jelentés érkezett, amely szerint a tenger Északnорvégiában partra vetette Amundsen holtestét. Ezt a megdöbbentő jelentést éjszaka két óráig nem erősítették meg.

Róma, július 3.

A Krasszin jég-törő jelenleg a Hét-sziget és a Schorby-sziget közti csatornában tartózkodik, ahol kiterjedt és szilárd jégmezőbe ütközött. A Krasszin csak nehezen tud előbbre haladni.

London, július 3.

Egyelőre még megerősítésre szoruló moszkvai jelentések szerint a Karasszin orosz jég-törő elérte a Viglieri-csoport jégtábláit és fedélzetére vette. Lundborg svéd pilótát, valamint az Italia öt hajótöröttjét. A hír meglehetősen valószínűleg hangzik, tekintettel arra, hogy a Krasszin a legújabb jelentések szerint, már tegnap délután alig néhány kilométernyire volt a hajótöröttek jégtáblájától.

Milánó, július 3.

A Citta di Milano rádióállomásának közlése szerint a tegnapi nap folyamán sikerült a rádió-összeköttetést Viglieri csoportjával ismét helyreállítani.

A jégviszonyok állandóan változnak.

Amennyiben a hőmérséklet csökkenne, úgy könnyűtípusú apró repülőgépekkel ismét meg lehet majd kísérni a jégre való leereszkedést.

A svéd hidróplánok tegnap a Hinlopen-szorosból kiindulva, megpróbálták eljutni a hajótöröttek jégtáblájához, a sűrű köd folytán azonban visszatérésre kényszerültek.

A Braganza bálnavadászhajó tegnap délután a Virgo Baybe érkezett, ahonnan visszatér Kingsbaybe, hogy szenet vegyen fel és kijavítsa az egyik gőzkazánt. Riiser Larsen és Lytzwow Holm gépét a Hobby fedélzetére vitték, ahonnan

a két pilóta újból meg fogja kísérni Amundsen felkutatását.

A Krasszin orosz jég-törő tegnap este a Hét-sziget és a Schorby-sziget között húzódó csatornában haladt, csökkentett sebességgel, mintogy

a légtörődés itt ismét fokozódott.

Hivatalos orosz jelentés szerint Nobile tábornok elfogadta két különleges szántalbakkal felszerelt repülőgép pilótájának ajánlatát, akik vállalkoztak arra, hogy fedélzetükre veszik az Italia hajótöröttjeit. A két repülőgép ötven méteres síma jégtáblán is le tud ereszkedni. Udet, az ismert német pilóta, szintén vállalkozott a mentési munkálatokban való részvételre.

Milánó, július 3.

A Corriere della Sera moszkvai jelentése szerint a Malygin orosz jég-törő még mindig Spitzbergák délkeleti partvidékén fekvő Hope-sziget mellett horgonyoz.

A hajót teljesen körülvette a jég úgy, hogy nem tud előbbre jutni.

A Malygin kapitányának közlése szerint

Rashukin orosz pilóta még nem tekinthető elveszettnek

és aggodalomra nincs semmi ok, mert Babuskin rádióállomásának akciósugara igen kicsi és a pilóta különben is bőven el van látva élelmiszerekkel és egyéb szükséges cikkeivel.

Berlin, július 3.

Stockholmi jelentés szerint a tegnapi nap folyamán az Upland nevű svéd repülőgép több ízben felszállt.

nem tudta azonban megtalálni Lundborg svéd pilótát és Viglieri olasz tengerész-hadnagy ötös csoportját a vörös sátrát. Az általános benyomás Stockholmban az, hogy a jég-törők most már tényleg könnyebben közelíthetik meg a katasztrófa színhelyét, tekintettel arra, hogy azon a vidéken több helyütt széles és hosszú csatornák képződtek a jégen.

Ma este egy Daimler-Mercedes rendszerű könnyűtípusú repülőgép is utnak indult a norvégiai Narvikba, ahonnan a Spitzbergák felé veszi irányát.

A Spitzbergák északi partvidékét egyébként még mindig sűrű köd borítja.

KRAUSZ ZOLTÁN NYAKKENDŐÜZEME PIAC UCCA 79. SZ. az udvarban. Feltűnő olcsó gyári árak!

Délkelet felől ciklonserű szélvihar közeledik.

amely a repülőgépek mentési akcióját még klátástalanabbá teszi. A Krasszin orosz jég-törő a Leigh-Smith-fok közvetlen közelében áll.

Páris, július 3.

A reggeli lapok megállapítják, hogy Guibaud repülő, Amundsen, továbbá kísérői: Brazy mechanikus és Valette rádióátvirász immár két hete, hogy eljutott a Latham repülőgéppel, megállapítják, hogy

nyolc nap óta teljes erővel folyamatosan lévő kutatások eredménytelenek maradtak.

Mindazonáltal a lapok azt hangoztatják, hogy még mindig nem szabad minden reményt feladni, hanem remélni kell, hogy Amundsen és kísérői a Spitzbergáktól északra elterülő

Vasárnap a Péterfia uccai körzetben tart beszámolót Hegymegi Kiss Pál

Ez évben Hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselő körzetenként több helyen tartott beszámoló beszédet, amelyeken tájékoztatta választóit nemcsak a politikai eseményekről, hanem a város dolgaiáról is. A választó polgárság ezeket a beszámolókat nagy szeretettel és érdeklődéssel keresi föl, ami természetes is, mert már megszokta, hogy azokon tartalmas és tájékoztató ismertetést kap. — Egyben azonban megnyugtatót is nyer arra vonatkozóan, hogy szavazatát helyesen és a köz érdekeinek megfelelően adta le, mert olyan férfiut küldött az országgyűlésbe, aki politikai és közéleti elvei mel-

légmezőkön még élethen vannak és megmenthetők lesznek.

Páris, július 3.

A Petit Parisien jelenti, hogy Charcot dr. nak, a világhírű sarkkutatónak, Pouquoi pas nevű expedíciójához kedden készült el teljesen, hogy azután elindulhasson a Spitzbergákra.

A hajó teljes személyzete önkéntesekből áll és élelmiszerkészlete egy évre lesz elég.

Páris, július 3.

A Peti Journal londoni jelentése szerint az angol légügyi miniszter engedett a közvélemény nyomásának és elhatározta, hogy Amundsen felkutatására angol expedíciót szervez. Az expedíció utrakelésének időpontja még bizonytalan, mert a gépeket a sarkvidéki viszonyoknak megfelelően kell átalakítani.

Egy szakaszvezető kardjával összekaszabolt egy lakatossegédet

A város kellős közepén, az Arany János ucca sarkán, a Hungária kávéház mellett, véres affér játszódott le keddre virradó hajnalban 3 órakor. Egy lakatossegéd és Schain József szakaszvezető a kardaffér szereplői és maga az affér azért tört ki, mert a lakatossegéd meggyújtott egy szakszakaszvezető társaságában levő nőre.

Ejfelután 3 órakor Schain József szakaszvezető egy nővel megállott az Arany János ucca sarkán. Mellettük ment el

Fazekas Imre lakatossegéd, aki elhaladtában meggyújtott egy szakszakaszvezető társaságában levő nőre.

Schain erre kirántotta kardját, nekirohant a lakatossegédnek és összekaszabolta.

A lakatossegéd segélykiáltásaira egy csoport járókelő és több rendőr sietett a kardaffér helyére. A rendőrök a lakatossegédet a rendőrség központi ügyeletére szállították be, ahol első segélyben részesítették. Az ügyben megindult az eljárás.

A bíróság is megállapította Bigniónéről, hogy perlekedési örületben szenved A törvényszék a vádlott hirlapírókat, akik megirták ezt róla, felmentette

A debreceni törvényszéknek ismert alakja Bignió Jánosné, aki évek óta ugyszólván a törvényszéknek lakik, annyi perben alperes és felperes. Számtalan feljelentést adott be szomszédai, ismerősei ellen, sőt a rendőrség, bíróság, haditörvényszék tagjai sem tudták kikerülni azt, hogy Bignióné feljelentései halomszámba menjenek ellenük a hatóságokhoz. A múlt évben házigazdáját, Miklós József altisztet jelentette fel Bignióné. A por tárgyalásáról tudósítások jelentek meg a debreceni lapokban s ezeket magára nézve sértőnek találván Bignió Jánosné, három debreceni hirlapíró ellen indított pert Bignióné s az újságírók nevében dr. Payer Dezső ügyvéd kérte a valódiság bizonyítását annak igazolására, hogy a cikkeiben foglaltak megfélemlenek a valódiságnak, mert Bignióné perlekedési mániában szenved, alaptalan feljelentésekkel zaklat a hatóságoknál mindenkit, aki csak összeköttetésbe kerül vele. A törvényszék el is rendelte a valódiság bizonyítását s a por mai főtárgyalásán a törvényszék Serly-tanácsa hallgatta ki a tanukat erre nézve.

Az első tanu Török Albert alezredes volt, aki arról tanuskodott, hogy a hadbírósgon lefolyt tárgyalásról közölt cikkeik megfeleltek a valódiságnak.

Dr. Szolyvai István főhadnagy, hadbíró, elmondja, hogy Bignióné viselkedése miatt alig tudták megtartani a Miklós József altiszt ellen indult pörben a főtárgyalást, hogy Bignióné 15-20 panaszzegyzékonyvet vétetett fel vele, majd őt magát is feljelentette.

Földi Imre detektív a hallgatóság csöndes derűsége közben jelenti ki, hogy hat évig

dolgozott Bignióné följelentéseinek ügyében. Havonként két-három feljelentést adott be az asszony, de talán egyben nem szüntették meg az eljárást. Bignióné őt hamis tanúzásra akarta bírni s amikor ez nem sikerült, feljelentette.

H. Kiss József városi tanácsnok azt mondja, hogy sajnos, ismeri Bignióné, akivel minden hatóságon rengeteg baj volt már. Minden héten zaklatta őt is panaszaival, egy ízben azt jelentette, hogy betörték lakásába, a detektívek azonban a betörésnek semmi nyomát nem találták. Erre Bignióné a detektíveket jelentette fel lopás miatt.

Pórszász Károly, dr. Miklós védője, a Miklós-Bignióné per főtárgyalásáról megjelent cikkeik tárgyilagosságáról tanuskodik.

Böszörményi László, Bignióné egykori házigazdája, előadja, hogy a főmagánvádló kibírhatalatlan perlekedő természetű asszony, amíg nála lakott, őt, a tanut, nyolc-tíz esetben jelentette fel.

Miklós József maga sem tudja megmondani, hogy hány feljelentést adott be ellene Bignióné. Ha őket meglátta, rögtön elkezdett kiáltozni: Segítség! Segítség! Hogy őket mindenképen kompromittálja, az ajtó helyett az ablakon mászkált ki és be.

Dr. Mellán Dezső járásbíró elmondja, hogy Bignió Jánosnének számtalan ügyét tárgyalta. Soha semmivel sem volt megelégedve, mindenbe belekapaszkodott s bár őt nem jelentette fel, ráfogta, hogy a hallócsövét a földhöz vágta. Egy pörből kifolyólag ő, mint bíró kénytelen volt elrendelni Bignióné elmebeli állapotának megvizsgálását.

Dr. Benedek László egyetemi orvosprofesszor és dr. Horváth Arthur törvényszéki or-

Az én titkom!
ELIDA SHAMPOO

vosszakértő vizsgálatának eredménye szerint Bignióné 1914. év óta perlekedési örületben szenved. A tanu úgy tudja, hogy jelenleg is meg van ez a mániája s minden alap nélkül, való felejelentéseit kettészakított lisztes zacskók papírjaira írja.

— Mindenkit meggyanusit, senkit sem akar bírónak elfogadni — fejezte be a tanu a valódiságát —, csupán Grigássy bíró urban bizik.

Miután a bizonyítási eljárás befejezést nyert, dr. Markovits Lajos, az ügyvédi kamara által kirendelt pártfogó ügyvéd mondotta el védőbeszédét. Kifejti beszédében azt, hogy úgy ő, aki az ügyvédi kamara kirendelése alapján kell, hogy a sértett érdekében közreműködjek, mint a bíróság egyes tagjai, valamint az összes vádlottak, ebből az ügyből is világosan láthatják, hogy különösen sajtóügyekben milyen nagy szükség van az esküdtbíráskodás visszaállítására. Bignióné minden feljelentésében jelentezik az a motívum, hogy a hatóságok üldözik s minden döntésében hatósági szolidaritást lát. Ha laikus bírók, azaz esküdtbírósgókat döntenének sajtó ügyekben, egyszerre megszűnnének ezek az érzelmi motívumok.

A vádat teljes egészében fentartja s a tárgyaláson elhangzottak alapján igazságos ítéletet kér.

Dr. Payer Dezső ügyvéd védőbeszédében kifejtette, hogy a tanuk vallomása szerint az inkriminált cikkeket híven tükrözik vissza a hadbírósgai tárgyaláson történt eseményeket. Tehát ezekért a cikkeikért felelősségre vonni nem lehet. A vádnak az a része, amely Bignióné perlekedő természetére vonatkozik, szintén bizonyítva van, mert hiszen a kihallgatott tanuk egyöntetűen azt vallották, hogy a főmagánvádló perlekedési mániában szenved és feljelentésekkel, perekkel molsztálja a hatóságokat. Ezért mindhárom vádlottal szemben felmentést kér.

Mivel a vádlottak nem kívánnak élni az utolsó szó jogával, a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

Dr. Serly Jenő tanácselnök 12 órakor hirdette ki a bíróság ítéletét, amely szerint a törvényszék Tamássy László lapszerkesztőt 2 rendbeli, Kerekes György hirlapíró 1 rendbeli és dr. Cs. Nagy Béla hirlapíró 1 rendbeli sajtó útján elkövetett rágalomzás vétségének vádjá alól felmentette, mivel bebizonyított nyert, hogy a valódiság az egész vonalon bizonyítást nyert.

A védő és a vádlottak a felmentő ítéletet tudomásul vették, a főmagánvádló képviselője azonban a felmentő ítélet miatt a táblához felebbezést jelentett be.

Gyászrovat

Özvegy Ökrös Jánosné Molnár Julianna 78 éves, református. Temetése e hó 4-én, szerdán délután 5 órakor lesz a Rakovszky ucca 47. számú gyászházban a Kossuth uccai temetőbe.

Kender György 47 éves, református. Temetése e hó 4-én, szerdán délután lesz a Bethlen ucca 4. számú gyászházban a Kossuth uccai temetőbe.

— A Piarista Diákszövetség tagjainak szives tudomására hozza a szövetség elnöksége azt, hogy a folyó hó 4-ére azaz szerdán este megbeszélte összejövetelt dr. Schlotter Ferenc, volt piarista diákszövetségi titkár elhalálózása miatt nem tartja meg és annak időpontját bizonytalan időre halasztotta el.

Marólugot itatott egy anya két hónapos gyermekével

Játszozott a csecsemőjével s eközben öntötte szájába a mérget

A debreceni rendőrség megdöbbentően kegyetlen gyermekgyilkossági ügyet derített fel most. Szabó Margit 22 éves cselédleány tartásba adott gyermekét maróluggal mérgezte meg, csak hogy ne kelljen utána fizetnie a tartásdíjat. — Szabó Margit a József királyi herceg ucca egyik házában volt alkalmazásban. Két hónappal ezelőtt érte utól a szegény cselédleányok végezete, gyermeke született, egy kisleány, akit felgyógyulása után azonnal kiadott tartásra Szatmári Sándorné, Szotyori telepi lakosnak. A gyermekért havi tizenhat pengőt kellett fizetnie, ami természetesen szegény cselédleány létere meglehetősen nehezebbre esett. Mindamellett nem lehet tudni, hogy egyedül ez az indok játszott-e közre abban, ami történt, abban, hogy Szabó Margit elpusztítási igyekezett ártatlan kis gyermekét.

Hétfőn Szabó Margit kiment a Szotyori telepre, meglátogatta leánykáját. A kisleány társaságában hosszabb időt töltött, babusgatta és amikor rövid ideig egyedül maradt vele, meg is itatta. Ugy kell lenni, hogy

ekkor itatta meg abból a méregből, maróluggból, amelyet egy kis üvegben magával vitt. A marólugot vízhez keverte és a keverékből egy borospohárral itatott meg a csecsemővel.

A kegyetlen anya nemsokára elment és távozása után csakhamar rövidesen rosz-

szul lett a gyermek. Szatmáriné, aki a gyermek rosszulletétől nagyon megijedt, a mentőkkel a gyermekgyilkosra szállította be, ahová már este meg is érkezett Szabó Margit kisleánya. De jelentést tett Szatmáriné a rendőrségnek is, ahol azonnal megkezdtek a nyomozást annak felderítésére, hogy bűncselekmény történt-e. A klinika megállapította, hogy

a kisleány száját s nyelősövet marólugg marta fel és hogy állapota igen súlyos.

A rendőrség kedden délelőtt megidézte Szabó Margitot, aki

beismerte, hogy ő adott maróluggot vizet gyermekének.

A beismerő vallomás alapján a rendőrség a lelketlen anyát őrizetbe vette. A gyermek állapota nagyon súlyos, életbenmaradásához kevés a remény.

Szabó Margit a rendőrség előtti kihallgatásán

azt mondta, hogy a gyermek természetes apja bujtogatta őt állandóan arra, hogy ölje meg leányát. Anyira a befolyása alá került gyermeke apjának, hogy a bujtogatásnak nem tudott ellenállani, megmérgezte a kisleányt.

A rendőrség a vallomást a katonai hatóságok rendelkezésére bocsátotta, hogy a tényállásnak ez a része is kiderüljön.

Beterjesztette a belügyminiszter a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslatot

Budapest, július 3. Szcitovszky Béla belügyminiszter a képviselőház szerdai ülését terjeszti be a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat öt részre oszlik.

Az új törvényhatóság összetétele.

Az első rész az önkormányzati testületek újjászervezéséről szól. Vármegyékben 120—360-ig, törvényhatósági városokban 72-től 180-ig terjedhet a tagok száma. Az új törvényhatósági bizottság hat kategóriából fog állni. Az elsőbe tartoznak a választott tagok. Ez a legnagyobb csoport, amely a vármegyékben négyötöd részét, törvényhatósági jogú városokban kétharmad részét alkotja a törvényhatósági bizottságnak. Ennek a főcsoportnak a felét a legtöbb adót fizetők választják saját maguk közül, másik felét pedig a törvényhatóság összes választói választják az összes választókból. A törvényhatósági bizottság fennmaradó egyötödét, illetőleg törvényhatósági városokban egyharmad részét azok töltik be, akik a szakszerűséget képviselik, továbbá egyes érdekcsoportok képviselői, ügyvédek, közjegyzők, mérnöki, orvosi kamarák, mezőgazdasági bizottságok és iparkamaráknak kiküldöttjei, végül az országos munkásbiztosító pénztár kerületi pénztári választmányának a munkások köréből való kiküldöttje, vármegyékben pedig körjegyzői együttes kiküldöttje.

Az imént felsorolt csoportokon kívül a taglétszám 5%-ának erejéig örökös tagok választhatók a közélet terén különös érdemeket szerzett személyek közül. Törvényhatósági választójoga lesz mindenkinek, aki az országgyűlési választói névjegyzékbe a törvényhatóság területén fel van véve és hat éve lakik ott. Választható lesz mindenki, aki a 30. életévét betöltötte, állami adót, vagy községi adót fizet. Országgyűlési képviselőket abban a törvényhatóságban, amelyben kerületük van, meg lehet választani, még ha nem is laknak ott és sehol sem fizetnek adót. A választott tagok csoportjába soroltakat felerősben a legtöbb adót fizetők közül választják.

A választás titkos lesz.

Az összes választói névjegyzékét a választás évében, május végéig kell össze-

szállítani az országgyűlési képviselőválasztások névjegyzékének alapulvételével.

Az összes választóhatók köréből választandó bizottsági tagokat választókerületenként választják. Minden járási és minden megyei eddig rendezett tanácsú város külön választókerület.

A városi törvényhatóságokban a választókerületeket szabályrendelettel állapítják meg. A szavazás a törvényhatósági bizottság szabályrendeletével megállapított szavazókörirend szerint történik.

A megbízatás hat évig tart. A póttagok száma feleannyi, mint a rendes tagok és megbízatásuk hatálya három év elteltével megszűnik. A szavazás minden választásnál titkos. A választás ellen az igazoló választmányhoz lehet felekezni, amely a választóhatóságot hivatalból is megvizsgálja. Az igazoló választmány határozata ellen a közigazgatási bírósági panasznak van helye.

A közgyűlés hatásköre.

A közgyűlés hatáskörébe a politikai levezetés, felirási jogokon, a közigazgatási bírósági panasz jogán, a szabályrendelet alkotásán kívül csak a törvényhatóság területi szervezeteit érdeklő nagyobb horderejű kérdések, továbbá költségvetés, — zárszámadás és vármegyékben a 30 ezer pengő, törvényhatósági jogú városokban pedig az 50 ezer pengő értéket meghaladó jogügyletek elintézése tartozik.

Felelősségi jogkora a törvényhatósági bizottságnak jövőre egyáltalában nem lesz.

A törvényhatósági bizottság elnöke ezután is a főispán. A közgyűlés rendszerint egyszerű szótöbbséggel határoz. — Szavazást kell elrendelni, ha az elnök, vagy tíz tag úgy kívánja, fontosabb ügyekben, valamint, ha azt a bizottsági tagok 20%-a, vagy 40 bizottsági tag írásban kéri, névszerinti szavazásnak van helye. Választásoknál, fegyelmi ügyekben s más személyi kérdésekben a szavazás titkos. Szavazategyenlőség esetén az elnök dönt, aki különben nem szavaz.

Azokban az ügyekben, amelyek eddig a törvényhatósági bizottság hatáskörébe tartoztak, de amelyeket ez a törvényjavaslat kifejezetten nem utal oda, ezentul a kis gyűlés intézkedik. A kis gyűlés ké-

sziti elő a közgyűlés elé terjesztendő ügyeket is. A közgyűlés megalakulásával az állandó választmány és a városi tanács megszűnik. A kis gyűlés elnöke a főispán, akadályoztatása esetén a törvényhatóság első tisztviselője.

Az új testületek tagjainak száma.

A tagok száma vármegyékben 12—24, törvényhatósági városokban 12—20-ig terjedhet. A tagoknak vármegyékben öthatod részét, törvényhatósági városokban háromnegyed részét a törvényhatósági bizottság titkos szavazással 2 évre választja. A többi tagot ugyancsak három évre a főispán nevezi ki. Tagjai még a közgyűlésnek vármegyékben az alispán főjegyző, rangidősebb másodfőjegyző és a tisztifőjegyző, törvényhatósági városokban pedig a polgármester, a főjegyző, a tanácsnok és a tisztifőjegyző. A közgyűlésnek legalább havonta egyszer kell üléseznie. Rendkívüli közgyűlést az elnök hívhat össze, de a tagok egy-egy részének kívánására is köteles összehívni. Az a közgyűlési tag, aki négy ülésről igazolatlanul elmarad, elveszti bizottsági tagságát.

A megyei városok képviselőtestületi tagjainak száma a javaslat szerint 40-nél kevesebb és 80-nál több nem lehet. Felettebb megyei városokat gazdasági ügyekre vonatkozóan a belügyminiszter kivonhatja a törvényhatóság elől és közvetlenül maga alá rendelheti.

A felelősség.

A hatósági fokozatról, a jogorvoslati határidőkről és a jogorvoslatok korlátozásáról szóló második rész megállapítja mindenképp a hatósági fokozatokat. Eszerint első fokozat az a hatóság jár el, amelyet a jogszabályok első fokú hatóságként jelölnek. Másodfokon intézkedik, ha első fokú hatóságként az alispán vagy polgármesterrel alsóbrendű hatóság jár el közérdekű ügyekben a közgyűlés, magánügyekben az alispán, vagy polgármester. Ha az alispán vagy polgármester volt az első fokú hatóság, akkor másodfokon az illető miniszter dönt.

Az árvászek határozata ellen a miniszterhez lehet felekezni. A közigazgatási bizottság első fokú hatósági jogköre a törvényhatóság első tisztviselőjére száll át, kivéve az albizottságokat, a fegyelmi választmányt, a gazdasági albizottságot stb. amelyek megtartják eddigi hatáskörüket. Másodfokú határozat ellen csak felülvizsgálati kérelemnek van helye hatásköri vagy törvényességi okokból. Másodfokú hatóságok ott, ahol elsőfokon a főszolgabíró járt el, az alispán, ahol pedig a rendőrkapitányság az első fokú hatóság, a kerületi főkapitány.

A törvényhatósági és megyei városokban a másodfokú hatósági ügykör megoszlik a kerületi kapitány és a polgármester között. Harmadfokon ezentul kihágási ügyben a belügyminiszter dönt az érdekelt miniszterekkel együttesen.

A tisztviselők.

A harmadik rész az önkormányzati tisztviselők és egyéb alkalmazottaknak személyi és szolgálati viszonyaira vonatkozó rendezések címét viseli. A javaslat e része szerint ezután közigazgatási gyakorlornak csak az lehet, akinek jogi, államtudományi, vagy közgazdasági doktorátusa van. Ezen elméleti minősítésen kívül három évi közigazgatási gyakorlatot ír elő a javaslat, amelynek eltelté után gyakorlati közigazgatási vizsgát kell tenni.

Részletesen szabályozza a törvényjavaslat járási orvosokat és a vármegyei kezelőszemélyzet tagjait a főispán életfogytig nevezi ki. Az alispán és polgármester 6 évre, a törvényhatóságok és megyei városok többi tisztviselőit pedig életfogytig választják. A közigazgatási gyakorlornak a belügyminiszter nevezi ki és ő osztja be őket, a vármegyei tisztviselők az V—XI. állami rendszerű fizetési osztályokba vannak sorolva.

Részletesen szabályozza a törvényjavaslat a magasabb fizetési osztályba való előlépés körüli eljárást és jogorvoslatokat. Kimondja a javaslat, hogy a tisztviselőket és fizetési osztályokba be nem sorozott alkalmazottakat azok az illetmények illetik meg, amelyeket az állami alkalmazottak élveznek.

Szabályozza még a törvényjavaslat a természetbeni lakások ügyét is. Megengedi a javaslat a tisztügyeseknek a magánmunkálatot a törvényhatóság érdekében álló korlátozásokkal. Rendelkezik továbbá a hatósági orvosok és mérnökök magánmunkálata felől is.

Uraim!
10 fillér a gallérmóság fénvesen vasalva
WACHA üzem SIMONFFY UCCA 55.

Felhatalmazza a törvényjavaslat a belügyminisztert, hogy saját minisztériumába, vagy valamely szakminiszter kívánására más minisztériumba is berendelhesse ideiglenes szolgálatra törvényhatósági tisztviselőket. Ha ezeket hat hónap alatt a központban ki nem nevezik, visszatérnek előbbi helyükre.

Főszolgabírókat a törvényhatósági bizottság más járás élére helyezhet át. A főispán pedig az alispánnal egyetértve a szolgabírókat és a vármegyei aljegyzőket kölcsönösen áthelyezheti.

A fegyelmi eljárás.

Részletesen felsorolja a javaslat azokat az eseteket, amelyekben fegyelmi eljárásnak van helye és megjelöli azokat a hatóságokat, amelyek e fegyelmi eljárást elrendelhetik.

Szabályozza a törvényjavaslat, hogy milyen esetekben fogadható el lemondás a fegyelmi eljárás folyamán. Intézkedik a javaslat az illetékesekre, delegálásra, szóbeliségre, tárgyalásra és határozathozatalra vonatkozóan.

A törvényjavaslat negyedik része bűncselekmény esetében alaptalan feleletésekkel szemben követendő eljárás szabályozásával végződik.

Az ötödik rész vegyes életbeléptető rendelkezéseket tartalmaz.

Koronás király egy részvénytársasági közgyűlés elnöki székében

Az afrikai Aranypart „Akim Ajuama” nevű területének kiaknázására évekkal ezelőtt részvénytársaság alakult — az Akim Ltd. Ennek a társaságnak Londonban van a székhelye. Most az a nagy tisztesség érte, hogy az évi közgyűlésén az Aranypart uralkodója, öfelsége Ofori Atta előlépett. Ez a néger uralkodó napok óta az angol fővárosban van. Meglátogatta az angol királyt is s mint beavatottak mondják, a két felség szívélyesen ebbszélgett.

A néger király meglehetősen jól beszél angolul. Az Akim Ltd. megalakulása után nyomban öfelségét választotta meg igazgatónak. De az uralkodónak eddig még nem volt módjában a társaság ülésein résztvenni. A mostani közgyűlés ünnepélyes keretek között folyt le. Amikor a néger király megérkezett, a jelenlevők mind felállottak.

— Végtelenül sajnálom, hogy megvártam az urakat, — kezdte beszédét öfelsége — de Hayes-ben voltam, ahol gramofonlemezeket készítettek. Boctásan meg uraim...

E szavak után öfelsége helyet foglalt az elnöki székben. A királyi palástot letolta a válláról, de a koronát nem tette le a fejéről. Koronával a fején hallgatta végig az évi jelentést s az egyes felszólalók indítványait.

— Az én koronám — mondotta később — abból az aranyból készült, amit az Akim Ltd. területén találtak.

Miután senki sem kívánt többet szólani, öfelsége vette át a szót:

— Azt a területet, amelyet én önöknek bérbeadtam, jól átkutattam. Mondhatom, hogy bőségesen van benne arany. Ha nem lennék erőlt meggyőződve, akkor nem vállaltam volna részt az önök társaságában. Egyszerien megelégedtem volna azzal a bérrel, amelyet önök nekem fizetnek. De van ott arany. Sőt egyéb is van ott...

Öfelsége feltolta homlokáról a koronát s aztán így folytatta:

— Gyémánt is van ott uraim, gyémánt... Erről a mi szerződésünkben egy szó sincsen, mindamelllett és a gyémántot odaadom magunknak. Ingyen adom...

Ofori Atta ezután arra intette a jelenlevőket, hogy lehetőleg a legjobb emberüket küldjék ki Afrikába.

— Legyen ennek az embernek szíve és lelke — ugymond — s tudjon érintkezni a benszülöttekkel, mert ne higgyék ám az urak, hogy a benszülöttek olyan buták, mint amilyeneknek az európaiak mondják. Van nekik magukhoz való eszük. Aki tud velük bánni, az könnyen kijön velük...

Öfelsége ezután megköszönte, hogy a társaság igazgatójává választották. Biztosította az urakat, hogy mindig igyekezni fog a bizalmukat kiérdemelni.

A közgyűlés után a részvényesek öfelsége köré gyülekeztek, melegen megrázták a kezét.

A Margit strandfürdő nyitva van!

A kereskedelemügyi miniszter döntött a debreceni mider-perben

Az új ipartörvény életbeléptetése után az iparosság mindenütt, így Debrecenben is, védekezni igyekezett a kontáriparosok működése ellen, ami érthető is, mert a nehéz viszonyokkal küzdő és nagy adóterhekkel sújtott iparosságának a védekezésére módot nyújt maga a törvény.

Nem kis feltűnést keltett azonban az a feljelentés, melyet a fűzőkészítő iparosok részéről tettek az I. foku iparhatóságánál Vitárius Sándor, az egész Tiszántulon ismert, debreceni orvosi műkötszész ellen, kit azzal vádoltak meg, hogy fűzőket készít, holott arra nem jogosított. A feljelentés szerint a fűző nem orvosi kötszer, fűzőkészítésre tehát Vitárius nem jogosult, a fűzőkészítésre iparigazolványa nincs, tehát eltiltandó tőle és büntetendő.

Az I. foku közgazgatási hatóság, mint I. foku iparhatóság megindította Vitárius Sándor ellen az eljárást, melynek során azzal érvelt, hogy ő tanult orvosi kötszész, a Debrecenben töltött tanoncsok után külföldön, Német- és Franciaországban, Belgiumban és Amerikában tökéletesítette magát litani iparágában, majd visszatért Debrecenbe, önállóította magát és két ötvized óta zavartalanul, közmegegyezésre őrzi iparát, nem készített soha közönséges fűzőket, hanem orvosi megrendelésre és azok a fűzők, amiket ő készít, nem azonosíthatók az egyszerű női fűzőkkel, amiket a mideresinálók készítenek.

Az I. foku iparhatóság szakvéleményt kért a kereskedelmi és iparkamarától, a kamara pedig 25-30 egyetemi orvostanárt és Debrecen legkiválóbb orvosait hívta fel szakvélemény adására. Valamennyien írásban adták meg szakvéleményüket és egybehangzóan megállapították, hogy Vitárius Sándor orvosi rendeltetést készít a fűzőket és a legnagyobb megelégedésüket vitva ki eddig is működésével.

Az ipar- és kereskedelmi kamara a szakorvosok egybehangzó és Vitárius Sándorra nézve elismerő, írásba foglalt nyilatkozatai alapján hozta meg szakvéleményét, mire az I. foku iparhatóság elégtételt szolgáltatott neki, elutasította a felelőzést, mint minden alapot nélkülöző panaszt.

Az I. foku iparhatóság elutasító határozata ellen Komáromy Sándor felelőzést tett a városi tanácshoz, azonban eredménytelenül, mert az iparhatóság határozatát a II. foku hatóság is helybenhagyja indokainál fogva. Komáromy Sándor ez ellen is felelőzött, majd a lapok „Nyílt-tér” rovatában szövegezte az ügyet éles hangon és Vitárius Sándorra sértő módon, aki sajtó útján elkövetett rágalmozásért és becstelenséért jelentést tett támadója ellen. A magánvádra üldözendő esemény ügyében dr. Erdős József ügyvéd képviseli a vádat és az ügy már a vádtanács előtt van.

Ez ügyben érkezett most a III. foku iparhatóság, a kereskedelemügyi miniszter döntése, mely így szól:

„M. kir. Kereskedelemügyi Miniszter. 78810—1928. K. M. XIX. Debrecen szab. kir. városi tanácsának. A városi tanács részéről 1928. évi március hó 1-én 512—1928. III. sz. a. hozott az első foku iparhatóság véghatározattal egybehangzó második foku véghatározatot melylyel Vitárius Sándor debreceni lakos részére a fűzőkészítő ipar gyakorlására jogosító iparigazolványt kiadta s Komáromyné és társa fűzőkészítő céget ez ellen beadott felelőzéstől törvényes határidőben beadott felelőzés következtében felülvizsgálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest az idézett II-od foku iparhatósági véghatározatot a felhozott indoklalt fogva ezennel helybenhagyom azzal a kiegészítéssel, hogy az iparigazolvány az 1922. XII. tc. 24. paragrafusának a) pontja alapján adható ki. Az 1928. évi április hó 4-én 8513—1928. III. szám alatt kelt jelentésével felterjesztett ügyiratokat megfelelő további eljárás végett leküldöm.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a július 3-án, kedden a következő bejelentések történtek:

Házasságok:

Tóth Sándor ref.—Beke Izabella ref.; Baranyi Pál ref.—Kubányi Róza r. kath.; Erdős Zsigmond ref.—Szóke Mária r. kath.

Halálozások:

Dihen Hermina r. kath. 2 éves Újfalud 458; Fekete József ref. 77 éves Kíshegyesi ut 40; Kender György ág. ev. 76 éves Bethlen u. 41; Nagy Mária r. kath. 2 hó Szepesi u. 5; G. Nagy Józsefné ref. 24 éves Honvéd u. 70; Övrös Jánosné ref. 78 éves Rakovszky u. 47; Ungár Adél izr. 14 éves Nyírmártonfalva; Hunsdorfer Arnoldné ág. ev. 83 éves Cserepes u. 8; Kálmán István ref. 5 éves Tiszaszalka.

Nagy elkeseredéssel fogadták a szódavizgyárosok az új szódavizes rendeletet

Tegnapelőtt négy oldalas rendelet jelent meg a hivatalos laphon, amely a szódavizgyártást szabályozza. Az új szódavizrendelet valóságos díszpéldánya a rendeleti esodabogaraknak. A gyárosok körében rendkívül nagy elkeseredést keltett a rendelet, mely mindenekelőtt 27 különböző bünteselekményt állapít meg a szódavizgyárosok számára. Ezek közül kilenc esetben pénzbüntetés tízennyolc esetben pedig elzárás vár azokra a szódásokra, akik nem vigyáznak arra, hogy a hüszonhét eset közül egyszer se vétkezzenek a rendelet ellen.

A 27-féle büntetésen kívül vannak azonban olyan intézkedések is az új rendeletnek, — mondják a szikvizgyárosok, — amelyek például „megengednek” valamit. A 15. szakasz például megengedi azt, hogy ezentul olyan módon állítsák elő a szódavizet, ami eddig büntetés terhe alatt tilos volt, mert életveszélyes. Az ugynevezett tankból való szódavizgyártást minden esetben eltiltották, a gyártót szigorúan megbüntették, mert a gyártásnak ez a módja egyrészt a munkások egészségét és életbiztonságát veszélyeztette. Néhány héttel ezelőtt történt egy vidéki szódavizgyárban, ahol ugynevezett tankból gyártották a szódát, hogy a tank felrobbant s a robbanás fővetkeztében három ember életét veszítette. Az új rendelet nem tiltja el, sőt megengedi a szódavizgyártásnak ezt a formáját, de nem engedi meg azt, hogy olyan szódagyár működjön, ahol nincs körömkéje a munkások számára, ahol nincs fehér tiszta köpeny a munkásokon s ahol a kocsit piszkos. Ha a

szódavizgyár a legtisztább kocsit is küldi ki, az uccán bepiszkolható. De ezért 15 napi elzárás jár a rendelet szerint.

Külön érdekessége a szódavizrendeletnek az, amit a szifonkupakkal kapcsolatban rendel el. Kinondja a rendelet, hogy azt a szódavizgyárost, aki olyan kupakot szerelt fel az üvegeire, amelynek nincsen 97 százalékos óntartalma, meg kell büntetni. Ez egészségi cökéből valóban rendkívül fontos követelmény, de gyakorlati megvalósítását a szikvizgyárosok szerint másként kellett volna ellenőrizni. A gyakorlat ugyanis az, hogy a szódavizgyáros megrendelet szerinti kupakokat s rázerelteti az üvegekre. Ha a kupak 97 százalékos óntartalmáról meg akar győződni, minden egyes kupakot külön megvizsgálhat.

A kupak gyártója ugyanis — a rendelet szerint — nem felelős a kupakért, hanem egyedül és kizárólagosan a szódavizgyárost terheli a felelősség, aki ezrével veszi a becsomagolt kupakokat s azonnal felhasználhatja valamennyit.

A szódavizgyárosok egyesületében ezeket mondták a rendeletről: — 1760 magyar szódavizgyár existenciáját veszélyezteti az új rendelet, amely tele van lehetetlen és teljesíthetetlen intézkedésekkel. Nekünk csak egy szerény kívánságunk van: aki ezt a rendeletet elkészítette, üljön be egy délutánra egy nagy és egy kis szódavizgyárba. Garantáljuk, hogy délben már visszavonja a rendeletét...

Nansen szenzációs nyilatkozata a legközelebbi északsarki repülésről

Leningrad, július 2.

Leningrad egyik előkelő szállójában a napokban szemüveges tudósok, markáns napbaránított pilóták gyűltek össze, akik Nansen vezetésével második világkonferenciájukat tartották meg. A konferencia éppen azokban a napokban zajlott le, amikor az egész világ Nobile és társainak sorsáért aggodott. Résztvettek a konferencián Wilkins, Hobbs és a híres német kapitány, Bruhms.

A konferenciának a voltaképeni tárgya az, hogy megbeszéljék a részleteket a német Fridrich-ai-ienben készen álló L. Z.—127. számú Zeppelin északsarki útjának a részleteit.

Az északsarki repülést a jövő tavaszra tervezi a társaság. Az expedíció az északsarki kutatások és artikus tudomány terén új fejezetet fog nyitni, sőt még többet, egy új közlekedési időszak kezdetét. Az arktisz kikutatása tudományos szempontból azt a célt szolgálja, hogy megteremtse a nélkülözhetetlen előfeltételeit annak a közlekedésnek, amely az északi sarkon keresztül Európa és Amerika között fog kifejlődni. Az ülés egyik legfontosabb tárgya épp ebből a szempontból, hogy

hogyan lehetne a sarkvidéken a léghajók számára egy hatalmas árbócot építeni.

A tudósok egy tervezik, hogy a sarkvidéken három ilyen hatalmas árbócot építenek és pedig Leningradban, Murmanskban és Alaszkan egyet. A tervek szerint az expedíció költségei az élelmiszerekkel és a biztosítási költségekkel együtt mintegy 10 millió márkát tesznek ki és így könnyen érthető, hogy ilyen nagyszabású vállalkozás csak a nemzetek együttes munkálkodása révén vihető keresztül.

Frithög Nansen a konferencia alkalmával az egykori duma fényes üléstermében a kongresszuson jelenlevők viharos tetszése közben a konferencia folyamán egynéhány olyan érdekes kérdésre is adott választ, amelyet hozzáintéztek.

— Valóban szükséges-e olyan nagy áldozatot hozni emberéletben és más egyéb főtá javakban, hogy a pusztaság és lakatlan sarkvidéket kikutassunk.

Az okok között elsőrendű szerepet játszik az időjárás kérdése. A meteorológia a tehetetlenség mai stádiumában marad mindaddig, amíg a sarkvidékek időjárás viszonyait kellő alapossgal nem ismerjük. Mindenki tudja, hogy a levegő mozgása olyanféleképpen történik, hogy a meleg levegő a trópusok vidékéről a sarkvidékre áramlik, ott leül és visszarámlik.

— A sarkvidéken nemcsak egy-let kísérletet kell végrehajtani, hanem állandó megfigyelést kell eszközölni.

— A L. Z. 127. kormányozható Zeppelin 100 tonnát vihet magával, ami azt jelenti hogy egy legkönnyebben felszerelt tudomá-

nyos expedíció is csatlakozhatik az északsarki kutató uton az expedícióhoz.

Egy hatalmas telepet lehet létesíteni megfigyelő állomásképpen rádióállomásokkal felszerelve, amely bizonyos ideig ott dolgoznék és aztán ismét visszahozható.

Az ilyen hosszabb ideig tartó megfigyelő állomás eredményei azután megbeszélhetetlen szolgálatot tesznek az időjárás részére. Ha ezeket a jelentéseket összevetjük a nap sugározásával, továbbá a föld magnetikus megnyilvánulásának a jelenségeivel, meg lesz a lehetőség arra, hogy hosszabb időre meg lehessen jósolni az időjárást.

— A meteorológiai problémák megoldásán kívül több tudományos, de a praktikus életre is fontos kérdés nyerhet megoldást. Egyik legfontosabb geográfiai feladat a sarki tenger mélységének megmérése.

— A geográfiai és mineorológiai problémák megoldásán kívül igen fontos a biológiai ismereteknek a kiszélesítése is a sarkvidéken. Hogy lehet az, kérdezte Nansen, hogy az északi vizek halban sokkal gazdagabbak, mint a közepes hőmérsékletű zóna tengerein.

A Jeges-tenger halgazdaságának a magyarázata abban rejlik, hogy a voltaképeni sarki tenger majdnem minden élet nélkül való, mert hisz a légtakaró az ultraviolet sugarakat visszatartja, amely nélkül pedig élet nincs.

A Nansen által felvetett ezen problémák megoldása csak állandó tudományos megfigyelés révén végezhető el, erre pedig módor a kormányozható léghajó nyújt. Az első lépés ebben az irányban a L. Z. 127. léghajó fogja megtenni.

A kongresszus ülését Nansen vezette, aki az 1929. tavaszán utrakelő nagy expedíció minden szálát a kezében tartja és bár 67 éves, meglepő fiatalos temperamentummal dolgozik a nagy terv megvalósítása érdekében.

BÁRTFA
gyógyfürdő, klimatikus gyógyhely
napi pensio ck. 37.—
gyermekeknek „ 22.—
BÁRTFA
város házi kezelésében.
Kérjen prospektust! Vasuti kedvezmény!
Vérzegényeknek, női bajok ellen, idegességeknek, rheumasoknak javálva!

HIREK

Nyári jégistoria

Nagyon régen volt, de némelyek emlékeznek arra a vízbefúási jelenetre, amelyet egy mentési kísérlet előzött meg... Valaki keresztül látolt a Margit-hidon és beleugrott a Dunába. Ez a valaki nagyon jól tudta, hogy hová megy, vagy legalább is nagyon jól tudta, hogy miért megy el. Ezen vállalkozás okaihoz senkinek semmi köze. Ha jól meggondoljuk a dolgot, az ilyen világból való kiszökési kísérletet soha sem volna szabad meggátolni, mert minden közbelépés az egyéni szabadság sérelme.

Azonban természetesen ugyanez akadt a hidon egy bátor polgártárs, aki csak a bátorságára hallgatott. Levetette a felöltőt, gondosan összehajította, azután utánaugrott a kétségbeesett öngyilkos után. Ugyanebben a pillanatban a közeli kikötő-állomásról elindult egy propeller és rendkívül erős hullámzást kergetett a dráma színhelye felé.

Most már ki tetszik találni, hogy mi történt: azt az urat, aki meg akart halni, kifogták, míg a bátor életmentő belefullt a vízbe.

Es akkor a teljesen áztatott életunt, aki egy erős náthát is kockáztatott a vízbeugrásával, a partról élénk érdeklődéssel kísérte a bátor életmentő kimentésére irányuló munkálzatokat és két kezéből tölcseért formálva, kiáltozta a víz felé a saját kísérleteiből leszűrt tapasztalatokat.

Eképen hebizonyította, hogy jó szíve van és hogy nem is hálátlan... De valami különös dolog történt vele. A parton csoportosuló polgártársak közt jelnléte semmiféle szimpátiát nem ébresztett, mindenki ben feltámadt az a zavaros benyomás, hogy tapintatlanság itt látni most élve azt az embert, aki a halált kereste és a víz fenekén tudni azt, aki ennek az embernek az életét meg akarta menteni.

— Jobb volna, ha befogná a száját — szólt rá keményen egy derék ember.

— Menjen haza — egészítette ki gyöngéden egy nő.

Ez a kis rendőri esemény jutott eszünkbe, amidőn olvassuk Nobile kiáltványát, amelyet rádión küldött a jéghegyen hagyott társainak.

Tele voltunk bámulattal Nobile tábornok iránt, amidőn néhány társa kíséretében elindult az Északi sarkra, belekapaszkodva egy gázzal telt gömb aljába. Nobile tábornok akkor tudta, hogy életével játszik, tudta, hogy halállal fizethet hősiességéért. De ezért szép volt, előkelő, hősiesség, amár regényes, és a vállalkozás. Amidőn Nobile tábornok a hajótörés után kétségbeesetten kért segítséget, mi magunk is úgy véltük, hogy a vándormadarannak utána kell menni az elveszett luxusmadárnak. Mostanában pedig néhány nap óta nagyon hideg, nagyon rövid, nagyon száraz komünikék jelentik este és reggel, hogy Guibautról és Amundsenről semmi hír. Ah! Milyen távol vagyunk attól az egész világot átfogó aggodalomtól, amely megtöltötte az újságokat, amidőn Nobile eltűnt. Igaz ugyan, hogy Amundsen is, Guibaut is mind a ketten a maguk zsánerében rendkívül nagyrétű emberek, akik mindenféle feltűnés, zaj nélkül indultak el a halálba, mert a kötelesség szólította őket. Arról volt szó, hogy hozzájuk hasonló emberek életét kell megmenteni...

Az életmentők elvesztek, a hajótörötték megmenekültek.

Nobile tábornokot egyedül vették fel egy mentőrepülőgépre és a tábornok a többieket otthagya a jéghegyen. Bizonyos, hogy sem Don Quijotte, sem Cyrano még törött lábakkal sem hagyta volna ott társait, akiket ő rántott be egy veszélyes kalandba. De szerencsére sem Cyrano, sem Don Quijotte nem volt olyan tudós tábornok, mint Nobile.

Nos, hát a megmentett Nobile tábornok nagy érdeklődéssel nézi most a partról a további mentési munkálzatokat. Előre tolaszik a többi érdeklődő közé és bátorítja az életmentőket is, meg azokat is, akiket meg kell menteni:

— Carissimi, ne féljetek semmit! Itt vagyok én, rátok gondolok, csak veletek törődök és majd küldök nektek csomagokat...

Az embernek szinte kedve volna azt mondani, amit a Margit-hidról beugrott és kihálászott életmentőnek mondtak jó néhány évvel ezelőtt:

— Jobban tenné, ha hallgatna és hazamenne...

— A Magyar Cionista Szövetség debreceni csoportja Simonffy ucca 12. sz. a. sajtó helyiségében július hó 4-én, este 9 órakor közgyűlést tart. Tárgy: 1. Elnöki jelentés. 2. Herzl emlékirat népele rendezése. 3. Költészetes előterjesztése. 4. Tagdíjak megállapítása a folyó évre. 5. Választmány és tisztikar kiegészítése. 6. Esetleges indítványok. Vendégeket szívesen lát az elnökség.

Rákóczy Mihály postafőigazgatót Budapestre helyezték. Mint értesülünk, Rákóczy Mihály postafőigazgatót, a debreceni kerületi postafőigazgatóság főnökét magasabb pozícióba Budapestre helyezték át. Rákóczy Mihályt tisztviselőtársai szombaton búcsúztatták és este tiszteletre társasvácsorát is rendeznek. Rákóczy Mihály köztisztviselőként álló tagja volt Debrecen társadalmának és hivatali működésével, szeretetreméltó modorával csak tisztelőket és barátokat szerzett magának. Távozását mélyen bánja Debrecen közönsége. Utóda dr. Nagy Endre postafőigazgató, a szegedi postafőigazgatóság helyettes vezetője lesz, aki nagy szakképzettségével vezető állásra hívatott.

Debreceniek a szombathelyi rendőrseregyen. A napokban zajlott le Szombathelyen az országos rendőrtisztú céllövőverseny. Az egyéni céllövőversenyben nyolcvannégy versenyző indult. Közülük a debreceniek elég szép eredményt értek el. Első lett a debreceniek közül Verdonits Sándor rendőrszámvizsgáló (versenyben 12. helyezett) nyerte. Szép versenydíjat, egy ezüst névjegyét is kapott versenydíjait. A debreceniek közül legtovább taláta volt vitéz Boskó Mihály főfelügyelőnek (18. helyezett) és Lám Dezső főtanácsos, főkapitányhelyettesnek (22. helyezett).

A Kereskedő Ifjak Dalköre engedve a több oldalról történt felhívásnak, elhatározta, hogy a múlt hó 16-án megtartott hangversenyének műsorát, amely annak idején a „Kereskedő Társulat” dísztermében előkelő közönség előtt, szép sikerrel folyt le, megismétli. Ezúttal azonban nem kimondott hangversenyt, hanem táncal egybekötött dalestélyt rendez, amelyben a férfi- és vegyeskar énekszámaival kívül Kovács Bella urleány a vegyeskar működőtagjainak szép énekszámai, valamint Luleser Ferenc ur szavalata fog kiemelkedni. A dalkör vizsgálati bizottsága minden előkészületet megteszt, hogy a kellemesnek ígérkező nagyváradi dalestély jól sikerüljön s ez uton is meghívja a dalkör barátait, jóakaróit és a dalkövelő közönséget.

Tárgyalások a honvédelmi minisztérium és Debrecen város között. Kedden délelőtt Debrecenbe érkezett Végvári Kálmán honvédelmi államtitkár, Sárkány Oszkár miniszteri tanácsos, dr. Planer Zoltán és Bayer Sándor miniszteri titkárok és Sauer Pál, a honvédelmi minisztérium részéről. A bizottság ma és holnap lakatyaépítési ügyekben folytat tárgyalásokat Debrecen város vezetésével.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett. Hajdunánásd feltűnő öngyilkosság tartja most igazolomban. Váradai Gábor 18 éves gazdáfiu, aki a község egyik igen módos gazdájának gyermeke évek óta udvarolt egy szegénysorsú fiatal leánynak. A szülők elleneztek a szerelmet, majd azt, hogy a módos legény feleségül vegye a szegény leányt a legény állandóan szomorult volt és most szerelmi bánatában felakasztotta magát. Testére csak akkor találtak rá, amikor az életnek nem lehetett már megmenteni.

Súlyos autókatasztrófa Eger mellett. Egerből jelentik: Hétfő este Eger és Kerecsend között az országuton keréktörés következtében felborult Sándor Imre dr. egri orvos autója. Az autóban Fischer Salamon emődi kereskedelmi utazó és Schönk Miklós soffőr ült. Fischer vagy 10 méternyire vetődött ki az ülésből, míg a soffőrt az autó maga alá temette. Az utazó koponyaalapi törést, a soffőr pedig súlyos sebeket szenvedett. Mindkettőjüket az irgalmasok egri kórházába szállították. A kereskedelmi utazó haldoklik.

Lábára gurult a hordó. Aron Manó szesz-nyakkereskedésében volt alkalmazva Bagoly Imre kocsi. Tegnap kocsiján egy 12 és fél literes sörshordót szállított el a Beresényi uca 103. sz. alatti kocsmába. Amikor le akarta emelni a hordót, a lovak megindultak, a hordó legurult és Bagoly Imre bal lábára esett és eléggé súlyos zúzódást szenvedett.

Cserkészünnepély Pallagon. Hétfőn este kedves ünnepség színhelye volt a pallagi gazdasági akadémia. A sport téren táborútt mellett búcsúztak el az öreg cserkészek és cserkészítettek. Az ünnepélyen dr. Vargha Kálmán felsőházi tag, gazd. akad. igazgatóval az élén megjelent a tanári kar családijával együtt. Ignáth Lajos cserkészízt megfogott szavakkal adta át a zászlót az utódoknak. Elbúcsúztak a pallagi levéntektől is, akiknek az erkölcsi nevelését 3 év óta vezették. A pallagi levéntek mikévdelő csoportja nevében gyönyörű selem szalagot kötött fel a cserkészek zászlajára vitéz Tóth Imre levénteoktató. A buszuzó öreg cserkészekhez dr. Vargha Kálmán akad. igazgató és Némethy Gyula testnevelési vezető főoktató intézett meghatótt hangú beszédet.

Egy örült üldözése a Nagyverdón. Ma hajnal óta különös bajsza folyik a Nagyverdón. Egész csapat rendőr és tüzoltó üldöz egy örültet, aki az északa folyamán szökött meg az egyetemi klinika cmeosztályának pavilonjából és azóta az erdőn bolyong valahol. Hajnalban szökött meg Obiz Gyula ön- és közveszélyes örült, kimászva az emeklinika pavilonjának ablakán. Szökéséről azonnal értesítették a rendőrséget, amely azonban azóta is hiába kutatja a Nagyverdó sűrűjében a megszöktött örültet.

Krausz Zoltán nyakkendőzeme, Piac uca 79., az udvarban. Feltűnő olcsó gyári árak!

Ritka látványosságban lesz része a szórakozni vágyó közönségnek 8-án délután a Vértessy strandfürdőn, víziünnepellyel és tűzijátékkal egybekötve, utána szalonnasütés és tánc reggelig. Tűzijáték kezdete este 1/2 órakor. Állandó autobuszközlekedés a Kistemplomtól.

RADIO

Szerda, július 4.
Budapest 557.5 (3), (20): 9.30: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli harangszó az Egyetem téri templomból. Utána: Művész-és táncmuzika. 1: Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelzés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 3.30: A Magyar Rádió Ujság „Morse”-tanfolyama. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelzés. 5: Palásthy Marcell: „Menekülj drágám”. Elbeszélés. Felolvassa: Seherz Ede. 5.30: Szórakoztató zene. (Zenekari hangverseny.) 7: A Magyar Cserkészszövetség előadása. Major Dezső dr. felolvasása. 7.45: Műsoros est. Közreműködnek: Torzs Jenő, T. Főrray Rózi, Hegedűs Tibor, László Miklós, S. Gervay Erzsé, Somló István és a „Kamarazene”. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) Rendezők: László Miklós, a Vígsház tagja és Gyarmathy Sándor, a Studio rendezője. E műsor színetében löversenyeredmények. 9: A m. kir. I. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye az Angolparkból. Vezényel: Priesay Richárd zeneigazgató. 10.05: Pontos időjelzés, hírek. 10.30—12-ig: A müncheni rádió adóállomás kérésére cigányzenehangverseny a Studióból. (E műsorszámot kábelben átveszi München és közvetíti hallgatóinak rádión.)

Külföld: 11.00: Bécs: Délelőtti zene. 4.15: Bécs: Délutáni hangverseny. Stuttgart: Délutáni hangverseny. 4.30: Breslau: Szórakoztató zene. Milánó: Jazz-band. 5.00: Nápoly: Carlo Spinelli (szoprán) hangversenye. 6.30: Breslau: Francia lecke. 7.47: Zürich: Francia felolvasás. 8.05: Bécs: Wiener Frauen Symphonie Orchester hangversenye. 8.15: Zürich: Dalest. 8.45: Milánó: Zene. 9.00: Berlin: Brahms-, Schubert-és Mahler-dalok. Bern: Zene. Róma: Kamarazene. (Alba Anzeltotti szoprán.) 9.05: Barcelona: Hangverseny. 10.00: Zágráb: Gramofonzene. 10.30: Berlin: Esti hangverseny. München: Ártvitel Budapestről. 10.45: Lipse: Kabaré.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR:
SZERDA: Gyurkovits fiuk.
CSÜTÖRTÖK: Gyurkovits fiuk.
PÉNTEK: Gyurkovits fiuk.

A Gyurkovits-fiuk

Mostanában nagy divat a színpadon a boldog félműltban való ringatózás s ha ennek a félműltnek ráadásul osztrák—magyar hangulata van, annál jobb. Ebben a furesz műfajban lassankint specialistává kezd magát kinőni Farkas Imre, aki egyforma otthonos a régi hadsereg szellemében, a kincstári színteremben és a nyúlós varrólanszentimentalizmusban, a huszáromantikában és az arisztokratikus agyalágyultságban, a magyaros nekibusulásban és a bécsi valcer édeskés ízében. S mi kell ma több egy operetthez? Egy kis irredentamáz, most épen bécsiak bünyevác színékké! — Herceg Ferenc mindezt valamivel jobban érti — s különös zagyvalemuzika, cigányzenével keverve. Nyárra igen megfelelő s még inkább megfelelő, ha a Csokonai színház nem tartana felőrás színeteket az egyes felvonások között. Az előadás is nyári hangulatú: az együttesben alig van valaki, aki igazán a helyén volna, kivéve a friss, jätékerős Ferenczi Mariannet és a széplangu Bihari Sándort.

Martin Alice az upesti színház tagja. Most voltak Budapesten a Színház Egye-

sületnél a szokásos évvégi vizsgák. — A vizsgán képesítettek egy tehetséges debreceni lányt, Martin Alicet is, aki már többször szerepelt a debreceni közönség előtt, mint a városi zeneiskola énektan- szakának növendéke, valamint a Népház vigestjein és Dezső László nőtaestélyén is. Szereplési alkalmával a közönség igen szívesen fogadta a kellemes hangú, jó énekkulturájú és ügyes, temperamentumos fiatal lányt, aki a vizsgáján is teljes mértékben megnyerte a vizsgáztató bizottság tetszését. Martin Alicenek a jelenlét direktorok közül sokan tettek szerződtetési ajánlatot, amelyek közül az upesti színház ajánlatát fogadta el.

A SZÍNHÁZI IRODA HIRI

Péntekig bezárólag minden este 8 órakor Farkas Imre szenzációs sláger-operettje: Gyurkovits fiuk kerül színre. Gyurkovits fiuk — kacagás, tánc, móka egész este! Gyurkovits fiuk — új, pazar díszletek, a bajnoki vicinálissal! Gyurkovits fiuk — Elek Ica, Ferenczy Marian, Torma Gusztó, Halasiné, Antók, Turbók Rózi, Fülöp Sándor, Rajz János, Mihályi, Szirmai Vilmos fellépte! Gyurkovits fiuk — slágerszámok! Más vagyok én, mint a többi lány. Énekl: Ferenczy Marian. Viseld magad szépen, felmegyünk az égbé, csitt, csitt, csitt... Ferenczy—Rajz János. Kifordítom a subámot, bévil marad a bubánat... Rajz János zenekarának kíséretével énekl: Fülöp Sándor. Én Istenem, hogy elszállott. Énekl: Antók F. Szeretnék egy szép kicsi babát... Torma—Antók. Szól a muzsika, megy a Zsuzsika... Elek Ica—Rajz. Ti szí moja moja moja... Torma Gusztó—Antók F. Zimber, zombori szép asszony... Ferenczy M.—Rajz. Ezernyolcszázkilenvenhat máius... Halasiné. Gyurkovits fiuk — csak még háromszor szerepel műsorom. Jegyváltás.

Porzolt Kálmán félszázados írói jubiláris előadása szombaton! Csokonai színház. Rendes helyárak. Jegyek már válthatók!

Porzolt Kálmán előadó estje szombaton a színházban! Egy kiváló író és szellemes előadóban fog gyönyörködni városunk intelligens közönsége. Porzolt Kálmán, a Petőfi Társaság tagja, a Dunántúli Közművelődési Egyesület tiszteletbeli elnöke, kiváló színműíró, regényíró, az Esti Levelek népszerű Zsolt-ja, a családok és nők védelmezője, a családi pótlék törvényének kezdeményezője, ki kulturális reformokat és óvodákat teremtett, városunkba érkezik egyetlen előadásra. A Vígsház és a Városi Színház díszelőadásai után most egymásután rendeznek az összes kulturavárosok az ősz író javára előadásokat, ki félszázadon át önzetlenül szolgált a közönséget. Előadják két színdarabját, ezenkívül ő tart szellemes és tartalmas előadásokat, melyekben éppúgy mutat, mint tanít. A családvédelemről ugyanabban az erkölcsös szellemben beszél. Majd az iradalom, a sajtó, a színeszet világából közöl vidám történeteket. De bármely témáról rögtönöz konferánst, amit a hallgatók (alá megrendelnek a jegypénztárhoz adott névtelen levelekben. Az érzelmi és családi összekötőseknel valóságos lelki-doktori kezelésben részesít az élet sebesültét. Mély gondolatok váltják fel szellemes tréfáit, melyekkel a közönséget mulattatja. A szerelm és házasságon kívül konferál a bűhémvilágról, a színelak titkairól intimitásokat. Félsszázad érett tapasztalatai egy derült és erkölcsös világlátásban jelennek meg az ünnepelt szombati jubiláris előadásán a Csokonai színházban. Jegyek válthatók.

MOZI

Szerda, csütörtök:

URANIA: Két sláger egy előadásban! A főszerepben ezer kaland legendás hőse: Luciano Albertini: A huszadi század legnagyobb szélhámosa (Az ördögök kapitánya), érdekesítő és mulatságos kalandok 8 felvonásban. Női főszerepben Vivian Gibson. A névtelen hajó, dráma 7 felvonásban. A főszerepekben Shirley Mason és Robert Frazer. — Péntektől: Az örökké szép Páris grófnője, mind a négy rész egy előadásban. A főszerepekben Mia May és Emil Jannings.

VIGSZÍNHÁZ: Két sláger egy előadásban! Monte Blue és Edna Murphy együttes attrakciója: A király express (A gyémánt vonat), egy szeszélyes milliárdos kisasszony története 7 felvonásban. Megelőzi: A sötét hatalom, drámai történet 6 felvonásban. A főszerepekben Franklin Farnum. — Péntektől: Világattrakció! A filmtechnika leggrandiozusabb alkotása: A bagdadi tolvaj, a főszerepben Fairbanks Douglas.

„METEOR”-ban szerdán és csütörtökön, két napig, mérsékelttel felemelt helyárakkal a „Királyok királya”, két rész egyszerre, 18 felvonásban. Minden előadás kamarazenével.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor. Jegyelvétel állandóan.

SPORT

Keletmagyarország 1928. évi szenior birkozó bajnokságai. Vasárnap e hó 8-án rendezi a keleti kerület elnöksége a kerület ez évi legkiemelkedőbb sporteseményét, a kerület 1928. évi szenior birkozó bajnokságait hat súlycsoportban. A versenyen a kerület összes birkozással foglalkozó egyesületei indulnak. A versenyre beérkezett nevezéseket holnapi számunkban teljes részletességgel közölni fogjuk. Jegyek dr. Simon Imre ügyvéd kerületi pénztárosnál Piac uca 81. előigeyezhetők. P. P.

Kijelölték a birkozó olimpiónokat. A birkozó szövetség 3 tagu válogató bizottsága a szombati és vasárnapi válogató versenyen mutatott formák alapján hétfőn este véglegesen kijelölte az olimpiónokat és azok tartalékait. Ezek szerint:

Légsúlyban: Zombory II. MAC, tart. Magyar MTK.
Pehelysúlyban: Kárpáthy UTE, tart. Fehér MAV.
Könnyűsúlyban: Keresztes MAC, tart. Martura MTE.
Kisközépsúlyban: Papp MAC és Tunyoghy FTC mérkőzés győztese, tartalék a mérkőzés vesztese.

Nagyközépsúlyban: Szalay MTE, tart. Ferenczy MAV. Ebben a csoportban Szabónak MAC alkalmat adnak, hogy Szalayval mérkőzök.

Nehézsúlyban: Badó FTC, tart. Szekly MTK. A döntésre kerülő két mérkőzést vasárnap délután a népligeti olimpiai tanyán fogják megtartani. Egyben elhatározták, hogy súlyemelőket az olimpiára nem küldenek ki.

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde.

Budapest, július 3.
Az új terményekből ugyszólván napról-napra növekedik a forgalom és a kínálat. Ma megint nagyon sok ubuza volt a piacon és a legtöbb fételt anguszusi szállításra kínálák. Az ubuza egyre erősbödő kínálata következtében szinte zuhanásszerű áresőkkenés keletkezett a tavalyi búzánál.

Tegnap tudvalevőleg 50 fillérrel olesőbbodott az ubuza, de ma még ennél is nagyobb áresés támadt s ezért az árjegyzőbizottság 80 fillérrel szállította le a tavalyi buza árárt. Az órosz 25 fillérrel, az új termények közül az ubuza 10 fillérrel olesőbbodott, míg az úrosz árát 5 fillérrel szállították le. Alacsonyabb árnívón került forgalomba a zab is, amennyiben ennek az árárt is 20 fillérrel mérsékelték. A határidőpiacon a készáru lanyhasága következtében természetesen szintén alacsonyabb árfolyamok kerültek felszínre.

Határidőszűlet előírvált kötései: Buza: Október 29.70, 66, 68, 64, 74, zárlat 29.68—70. Március 31.70, 68, 74, 82, 76, 72, zárlat 31.74—76. Rozs: Október 25.30, 20, 24, 32, 26, zárlat 25.22—24. Március 26.98, 96, 92, 27.00, 04, 06, zárlat 26.96—98. Tenkeri: Július 28.00, zárlat 28.54—60. Anguszus 29.38, zárlat 29.36—40. Máius 24.80, 76, 82, 84, 86, 90, zárlat 24.88—90.

Készárnyület hivatalos árjegyzősei: Óbuza tiszai 77 kg 31.40—60, 78 kg 31.80—31.95, 79 kg 32.10—25, 80 kg 32.25—50, felsőtiszai 77 kg 31.25—45, 78 kg 31.65—80, 79 kg 31.95—32.10, 80 kg 32.20—30, fejmegyei 77 kg 30.95—31.15, 78 kg 31.30—45, 79 kg 31.60—80, 80 kg 31.80—90. Ubuza: tiszai 77 kg 29.70—29.85, felső-

MEGHÍVÓ.

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával
BUDAPESTEN
a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar jörkezési oldalával szemben levő
GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA
Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert
20% engedményt kap, mint ezen lap előfizelője olcsó szobáiraínkból,
10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kütnő házi konyha)
5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalogájtjöhét egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon éri magát! Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

1928. július 4. Tiszai 77 kg 29.50—29.75, fejtörvényi 29.35—29.65, Pestvidéki rozs 6 28.75—29.00, egyéb rozs 6 28.75—29.00, pestvidéki rozs új 25.60—25.75, egyéb rozs új 25.50—25.65, takarmányárpa új 24.25—25.00, repec új 44.00—45.00, tiszai tengeri 29.70—30.00, egyéb tengeri 28.75—29.00, zab I. 33.70—34.20, zab II. 33.20—33.60, korpá 23.75—24.00.

Valutaárfolyamok.

Budapest, július 3. Angol font 27.92—28.07, Belga frank 80.30—80.60, Cseh korona 16.98—17.06, Dán korona 153.40—154.00, Dínár 10.01—10.09, Dollár 570.65—572.65, Francia frank 22.80—23.00, Hollandi forint 230.65—231.65, Lengyel zloty 64.20—64.40, Lei 3.48—3.53, Lira 30.40—30.60, Német márka 136.95—137.45, Norvég korona 153.20—153.80, Osztrák schilling 30.75—31.40, Spanyol peseta 94.25—94.85, Svájci frank 110.60—111.00, Svéd korona 153.55—154.15.

Debreceni állatvásár. A keddi lóvásáron a felhajtás közepes, a kereslet pedig kicsi volt. Meglátszott az általános pénzhiány. Jómínőségű ló darabja 500 pengőtől, közepes 3—500 pengő között, a silányé pedig 50 pengőtől fölfele volt. A szarvasmarha piacon a felhajtás és kereslet közepes volt. Vágómarha kilója élősúlyban 65—90 fillér volt; szopósborjú kilója élősúlyban 1—1.30 pengőig volt. Fejőstehén 240—700 pengőig, jármos ökr pírja 800—1300 pengőig kelt el.

1914—1928. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

1928. évi július hó 5. napjának délután 5 órakor Debrecenben, Szent Anna u. 1. sz. a. és folyt. Széchenyi ut. 26. számú háznál 1155.—P becsült ingók, u. m.: gyapjuszövetek, üzletberendezés és butorok bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak.

Tihanyi Vilmos bíró, végrehajtó.

431—1928. vsz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONATA.

A debreceni kir. járásbírósnak 34.980/2—1927. sz. alatt kelt végrehajtást rendelő végzése folytán Áron Manó és Társa utóda javára 1911 P 47 fillér tőke s járuléka erejéig 1928. évi január hó 28. napján végrehajtás útján lefoglalt és 1586 P-re becsült ingóságok, u. m.: vendéglői berendezés, stb. a nyirbátori kir. járásbírósnak Pk. 6913—1928. sz. alatt kelt árverést rendelő végzése következtében Nyirbátorban a helyszínen 1928. évi július hó 5. napján délelőtt 8 órakor nyilvános bírói árverésen el fognak adni.

Nyirbátor, 1928. évi június hó 12. napján. Vass Béla kir. járásbírósi végrehajtó.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R. T. DEBRECEN, RÓZSA UCCA 2. SZÁM.

Ajánlja autosyphon szikvizess gépjét

részletfizetésre.
Az Auto-Syphon ára ————— P 21—
1 tucat hozzávaló szénsavpatron ára — P 5—
1 tucat cserepatron ára ————— P 2—

Az autosyphonnal mindenki házilag, pillanatok alatt, saját tiszta üvegen készíthet szikvizet. A készítés mód a lehető legegyszerűbb! Csak egy üveget — az autosyphont — kell otthon tartani s hozzá 1 tucat szénsavpatlakocsokát s már is 12 liternyi szódavíz-készlet felett rendelkezik.

Jégszekrény és fagyaltgép nagy választékban.
Befőttes és uborkás üveg minden nagyságban kapható.

Ez Önt is érdekli!

BAJA
BÉKÉSCSABA
DEBRECEN
EGER
GYÖR
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY
KAPOSVÁR
KECSKEMÉT
MAKÓ
MISKOLC
NAGYKANIZSA
NYIREGyhÁZA
OROSHÁZA
PÉCS
SOPRON
SZEGED
SZÉKESFEHÉRVÁR
SZENTES
SZOMBATHELY
ZALAEGRSZEG

Az oldalt felsorolt hús legnagyobb vidéki város

legelterjedtebb és legnagyobb példányszámban megjelenő egy-egy napilapjában közzéteszem jól elhelyezett hirdetését a következő előnyáért:

	60/25 m/m. nagyságban	60/65 m/m. nagyságban	60/100 m/m. nagyságban
20 napilapban mindegyikben egyszer (Összesen 20 hirdetés)	49 P ért	120 P-ért	185 P ért
20 napilapban mindegyikben háromszor (Összesen 60 hirdetés)	132 P-ért	342 P-ért	520 P-ért

Minden hirdetésről nyomban igazoló támpéldányt küldök. Ezt a hús napilapot naponta félmillió ember olvassa! Egész országra szóló eredményes reklámot kap, ha ebben a hús napilapban hirdeti! Kérje ingyen csoport reklám ismertetőmet!

Hat rozottan anyagi érdeke, ha bármilyen hirdetés feladása előtt a reklám szakemberhez.

Erdős József

hirdetési i. odájához
Budapest, II. Vitéz ucca 2 fordul.

BERGER festéküzlet

új helyiségében, Csapó u. 16

a megszokott olcsó áron vásárolhat

Hölgyek figyelmébe!

Formálás!

Tisztítási!

Dalmi kalaposnál

új modellkalapok.

Olcsó árak. Férfikalapok tisztítása.

Püspöki palota II. udvar.

Padlólakk

magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletében Plac ucca 10. szám, Bilkával szemben.

ÉPÍTKEZÉSHEZ

csak a gyorsankító „RAPID” hidraulikus örit meszt használjon, mert gazdaságosabb mint a darabos mesz. Előnyel: az örit meszt nem kell leolítani, azonnal leoltás nélkül habarcs készíthető, adagolás pontosan ellenőrizhető, száradtsága a cementtel javított fehérmész habarcséval azonos, 1 köbméter homokhoz 1 q rapid szükséges. Saját érdekében próbálja ki a „RAPID MESZET” és sohasem fog mást használni! Kérjen prospektust! Kapható:

BARTHA építkezési anyagok telepén Debrecen, Ispóty ucca 3/b. : : : : Telefon 7-85.

WEINSTOCK HENRIK

BUTORÜZLETÉBEM

elsőrendű

ebédlők és hálók

nagyon olcsón kaphatók.

REGÉNY

Gáspárné, Dávid Margit: 13

MYLORD

Mintha fejbe ütötték volna, úgy ült a tükre előtt. A boldog érzés, amely az imént a tengerben elfogta, elmúlt és azokonként elmúlt egyszerű lobogása és fiatalágának mámorító zamata is.

Végigsimogatta a szemét. Ez a szeméppár olyan kegyetlenül tisztán lát, hogy szinte fáj a nézés. Mért kell mindennek a fenekére nézni, mért nem lehet a felszínen uszkálni, mért nem tud olyan könnyelműen boldog lenni, mint a kis nők a színházban, akiknek néha napján nincs egy lyukas garasuk és este, előadás után boldogok, ha fognak maguknak valami férfifélet, aki megvacsoráztatja őket. Honnan ez a súlyos érzés belül? Hiszen azt se lehet mondani, hogy fáradt. Jó piros a vére, apja, anyja egészséges ösztönű emberpár volt, nem voltak rokonok. Gyermekek korában keveset kapott enni, azért maradt meg a gymora is épen, egészségesen. Nem származik beteg, tulfinomult fajtából. És mégis...

Korán lett belőlem asszony, az a hiba. Ezen nem lehet segíteni. Csak egy használna, de ezt nem bírja megtenni. Sürgősen visszavonulni mindentől. Ott-hagyni a színpadot és a fővárost. Feleségül menni Csordáshoz és a bírtokán falusi gazdasszonyt játszani. És gyereket kettőt, hármat... Tejet inni, nem pezsgőt, friss forrásvízben fürdeni. Ugy zug a feje, hogy majd szét pattan. Igen, ez az egyetlen mentesség. Elmen-

külni innen, vissza Pestre és odaborulni Csordás mellére. És azt mondani neki: Vigyél el, messzire mindattól, ami csábítás és bűn. Hogy tisztára moshasam a lelkemet. Hogy ne érezzem itt belül folyton azt a bizonytalan érzést. Miért? Miért élek? Hogy feleség lehessenek.

Igen, ez az egyetlen mentesség. Elutazni, mielőtt késő. Mert minek még ez a nagy, ez az utolsó fájdalom? Minek viszontlátni Riót. Talán hasonlít rá, talán nem. Vagy pedig és ettől fél a legjobban, külsőleg hasonlít rá, de a lelke más: csak egy üres tartály lesz a számára ez a fiatal test. A lelke nem lehet olyan, mint Ri lelke volt. Aminthogy nincs két egyforma falevél, úgy nem lehet két egyforma lélektípus sem. Talán a hangja is más és a nevetése is. Akkor pedig inkább ne is lássa meg soha.

Micsoda örület hozta őt ide? Miféle vak reménység hajszolta idáig, hogy az izgalmak paroxysmusába süljedjen?

— Nem akarom, — nyögte lázasan. — Nem akarok többé férfiért szenvedni! Csak el, el innen!

— Hermance! — kiáltotta élesen. A komorna megjelent és sunyi mosollyal ajkán várta a parancsokat. Láttá urnője arcán a gyöttrődést.

— Hermance... a... kék ruhámat!

Margit maga is elcsodálkozott a hangján.

Rekedt volt és belső izgalomtól vibrált minden idegszála. Nem ő mondta ezt, nem ő adta ki a parancsot, hogy a kék ruháját készítsék ki. Ő menekülni akar innen, menekülni. Csomagolni és behunyt szemmel roborni az expresszen Pest felé. Átrepülni ezen az izzó talajon és megpihenni egy becsületes férfi oldalán.

A tükör elé ült és engedelmesen túrte,

hogy Erminia a haját fésülje. Csak a szája remegett az elfojtott indulattól.

Halványkék túllruhája körülhizelegte karsu alakját és még az irigy Erminianak is el kellett ismernie, hogy urnője tündéri szép. Csak úgy lebegett, ahogy lement a lépcsőn a hallba és onnan az ebédőbe.

Staropoulos hercegné egy kis sárga rózsákkal diszitett asztalnál foglalt helyet.

Minden szem rajta csüggött. A pillantások sortüzében egészen jól érezte magát, megszokta a színpadról, hogy a reflektorok vakító fényében áll és mindenki őt nézi. A festett arcú angol és francia dámák között jólesett látni üde, kendőzetlen arcoskáját és ragyogó aranykontyát. Más volt, mint a többi. Kék ruháját a villanyfény lila ciklamenné varázsolta és Margit, ahogy az ezüsttől villogó asztalkánál ült, egyszerűen több alakban látta magát. Ez valami igen különös érzés. Valahol lenni és mégis mintegy tükörben látni önmagát. Most, a várakozás izgalmaiban, amikor a falat nem bírta a torkán lemenni, amikor egyre az ajtót leste, úgy látta magát gondolatban, mint egy hosszú sorban elvonuló babamenetet, mint a menequineket, akik a divatbemutatókon a nézők előtt elvonulnak. Az idő objektíven nézve mindig egyforma, de szubjektív megírálás alatt mindig különböző. Margit néhány másodperc alatt, mialatt az ajtót figyelte, hogy mikor lép be a lord, olyan hosszú sorban elvonuló Margit-képeket látott, mint egy filmszalagon. Ha megkérdezik, mit lát ebben a rövid tranceban, úgy bizonyára nem felelhetett volna mást, mint azt, hogy: önmagamat.

Ott megy a tizenöt éves Margit s leplesek szoknyában a Városligetben és az orrát csak úgy csiklandozza a forró virstli

szaga. Az Allatkerttel szemben álló bódéból ömlik ki ez a nagyszerű ételillat, amely abban a percben csábítóbbnak tűnik, mint a Vajdahunyad mögül kiáradó vadrózsák lehelle. A másik Margit, akit lát, még mindig Szibenliszt Mancit, de már teltebb az arca és a ruhája is jobb. Már konflisban ül a Stefánián, éjszaka, egy kövér, idős bácsi mellett. Már nem éhes, de nagyon fáj a szíve és undorodik a bácsi borostás állától. Minden csunya, pedig a hold süt és a lábán lakkcipő, a derekán selyemmider.

A harmadik Margitot már Szebeninek hívják és úgy énekel a kórusban, hogy a kóristalányok majd megpukkadnak, a primadonna (pisze, kövér és gödröskés-állu démon) ki akarja dobni a színházból, mert szerinte úgy ordít, hogy mindenki őt figyel.

Ott ül a kis szubrett a tengerparton, mellette az első férfi, aki nem tekinti szép állatnak, hanem nőnek, fiatal asszonynak, kis pajtásnak.

Ebben a percben megszakad a képsorozat, mintha egy film kettészakadna. Az ajtón belép egy szmokingos fiatal ember, atlétatermetű, azért mégis inkább fiú. Elegáns, mint egy bonviván és félnék, mint egy ijedt kis gyerek.

Szinte szédülve siet a helyére, Margittal szemben, ugyancsak egy rózsákkal diszitett asztalkához. Leül, de nem mer körülnézni. Csak forgatja lázas igyekezettel a menülapot.

Se lát, se hall, elmerülve néz maga elé...

Margit a szalvétájába harap, hogy fel ne síkoltson.

Az, aki vele szemben ül: Porphyrio, a herceg...

(Folytatjuk)

sz. mert
ó szoba-
házi

APRÓ HIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban:
FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM és
főkiadóhivatalunkban:
SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM és

Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésben, Piac ucca 34. szám. Vidéki hirdetőinket arra kérjük, hogy a beküldött hirdetések díját postabélyegben sziveskedjenek levélükhöz mellékelni, vagy ha postautalványon küldik a pénzt, a hirdetés szövegét sziveskedjenek az utalványra írni, mert a hirdetés csak a díj beérkezése után közölhetjük.

Jeligés leveleket csak a megfelelő nyugta ellenében adja ki a kiadóhivatal.

MINDEN OLVASÓNK saját érdeke, ha csak lapunkban hirdető cégeknek közli összes bevásárlásait, mert a

DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG hirdetési lapunkat erőse és hirdetéseinket pedig eredményessé fogja tenni. Olcsóbban vásárol, ha ránk hivatkozik.

VÉTEL

Iparosok figyelmébe! Mindenféle kész, hasznosra való vasak legolcsóbban kaphatók. Rezet, ólomot, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek. Würdiger, Késes ucca 90. 431

Kölni- és brillantinos üvegeket tisztára mosva veszek. Kifutóleány felvétetik. Földes, Hatvan ucca 11. 834

Kártológépet sürgősen megvételre keres a Neuländer-kocsigyár. 2690

LAKÁS

Szoba, mellékhelyiséggel azonnal kiadó és elfoglalható. Árpádtér 37. 2701

Simonffy ucca 12. sz. házban uccai lakás azonnal kiadó. Irodának, vagy orvosi rendelőnek alkalmas. Adler irógép jutányosan eladó. Értekezhetni dr. Ungár Ferenc ügyvédnél, Simonffy u. 1-b. 2679

Kiadó két butorozott szoba kert közepén, július 15-től október 1-ig előnyös feltételek mellett Széchenyi ut 8. sz. alatt. Megtekinthető délután 5-8 között. 2693

Két szobát fűrdőszobával, esetleg berendezve augusztus vagy szeptember 1-re belterületen keres. „Igazgató” jellegére a kiadóba. 2676

Elcsérelném 4 szobás uccai nagyudvaros lakásomat Royal közelében levő 3 szobás lakással. Értekezni Piac 89., csemege-üzlet. 871

Uccai butorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 36. 2681

Kétszobás lakás kiadó. Azonnal lehet beköltözni. Bethlen ucca 27. 2704

Jóforgalmu vidéki szálloda, vendéglőbérlet átadó hosszú és olcsó bérszerződéssel. Ajánlatot a kiadóhivatal továbbít „Biztos jövő” jellegére.

Egészséges szoba, konyha, speizből álló lakást bére vennék. Árpádtér 41., II. ajtó.

Egy csinosan butorozott különbejárta szoba kiadó. József kir. herceg u. 35., II.

KERESLET

Raktárnoki, felügyelői, vagy hasonló bármilyen bizalmi állást keres izr. 39 éves szorgalmas, erélyes, minden információt bíró volt altszít, esetleg kevés óvadékkal. Engländer Szoboszlai ut 20. 2700

Tanításra elfogad középiskolai tanulókat Kovács tanár, Homokkert, Tisza István ucca 4. 2697

Előkelő biztosító intézet néhány üzletszerzőt szándékozik beoktatni és kedvező feltételek mellett alkalmazni. — B-listások, nyugalmazott tiszteknek kedvező alkalom. Személyes jelentkezés Simonffy ucca 7., I. em. 2703

Kifutófia és tanuló jó fizetéssel felvétetik. Belvárosi Fesztékház, Hatvan ucca 2.

Középiskolai tanulókat javító- és magánvizsgára sikeresen előkészít okleveles tanár. Cim a kiadóban. 2675

Gazdaságokban jártas jömegjelenésű urakat műtrágya eladásra keresünk. Guttman Testvérek, Hunyadi u. 14. 2674

Tanulót felvesz Auspitz Simon bádogos mester, Rákóczi ucca 1. 2695

Férfidivat- és szabóüzletben tanulót felveszek. Békés Lajos. 2694

Jelesem érett reáliskolai tanuló magán- és pótvizsgára előkészít. Cim a kiadóhivatalban. 2673

Gépirást, sokszorosítást vállalnak Wirth Nővérek olcsó árban. Piac u. 59., III. em. 2689

Javitóvizsgára előkészítik matematikából, fizikából, kémiából, németből ebédért nyári szabadságidő alatt. „Budapesti internatusi nevelő” jellegére a kiadóba. 2652

TANULÓT keres a Hegedüs és Sándor könyv- és papirkereskedése, Piac ucca 34. szám. Főposta mellett.

Paplant varrni házhoz megyek. Cimet: „Paplan” jellegére a kiadóba kérek behozni. 2633

Javitóvizsgákra jutányosan előkészít bölcsészettanhanggató. Széchenyi ucca 26. 2654

Gépez, elsőrendű szakember, tanult géplakatos, vassztergályos, uradalomba is elmegy. Dr. Abari jegyző, Hajduböszörmény, városháza.

Álteres deutsches fräulein sucht sofort Stelle zu 1-2 Kindern für Halbtage oder ganz ins Haus. 2613

Bérbe vennék nagyobb gyümölcsös kerter, amelyben többféle gyümölcs terem. Értekezni Ferenc József ut 89., csemege-üzlet. 843

Tanításra elfogad középiskolai tanulókat Kovács tanár, Homokkert, Tisza István ucca 4. 1518

SZOBALÁNY hosszú, jó bizonyítvánnyal felvétetik fiatal házaspárnál azonnal. Cim a kiadóban.

Idősebb urinő házvezetőnek meggy havi 30 pengőért. Jól főz. Durva munkát nem vállal. Özv. Sz. Gy.-né, Hajduböszörmény, Hold ucca 3863.

Óvadékkal és garanciával rendelkező, kereskedelemben és adminisztrációban jártas férfi állást keres. „Megbízható” jellegére a kiadóhivatalba.

Erős masszírozónó — házakhoz ajánlkozik. Cim: Özv. Fábrianné, Miklós ucca 33. sz. 2625

ELADÁS

„HORTOBÁGY” malom telepén liszt, korpa, tengeri és darák eladása. — Megrendelések házhoz szállítva. Telefon 179.

Eladó üvegezett elárúsító bódé. Megtekinthető Kossuth u. 2. sz., kapu alatt. Értekezni lehet délután 2-5 között: dr. Szász né, Piac u. 59. 2692

POLOSKA, svábbogár, patkány és eger biztosan kiirtható szabadalmazott irtószerekkel. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében, Piac ucca 10. Bikával szemben.

Eladó a hajduszoszlói vasút állomásánál levő vendéglő házzal, telekkel és teljes berendezéssel együtt. Értekezhetni Füredi József terménykereskedőnél, Kaba.

Jéghűtőszekrények háztartások részére, cukrászoknak való fagyálthűtőszekrény a legjutányosabban kapható az Ingóság-közvetítőnél. — Keresünk azonnali megvételre beteg-tolókokcsikat, schöberágyakat és mindenféle ingóságokat. 2680

Emelet szép új ház, piachoz közel, eladó. Felvilágosítást ad: dr. Székely ügyvéd, Piac ucca 58. 2698

Kirakattalvány, nikkelezett, öt üveggel, igen olcsón eladó. Özv. Szabóné, Péterfia ucca 74.

Különleges kóser főválogottak, sajtok, csemegek legolcsóbb árakban állandóan kaphatók Sallamon, Piac u. 89. 843

WEISZ FERENC asztalosmester, Fürdő ucca 4. Telefon 10-89., villanyerőre berendezett asztalos üzemében gyárt elsőrendű bútutorokat, egyszerű bútutorokat, üzlet-, iroda-, portálberendezéseket és épület-asztalos munkákat. Saját készítésű bútutorok készen is kaphatók. 123

Panama- és nyárikalapok, ujdonságok nagy választékban kaphatók Matta Anna, Bethlen u. 23. 626

Fényképezőgép 9x12, jó gyártmányu, jutányosan eladó. Apaffy u. 32. szám. 2424

CEMENTLAPOK, betoncsövek, kutgyűrűk — legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvérek cementárnyagárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1927

GYERMEKDIVAT-HÁZBAN Városháza épület, gyönyörű, olcsó gyermekruhák mélyen leszállított árban. — Nagy választék! 2670

Hajdumegyeyi nagy községben eladó egy modern családi ház üzlettel, korlátolt italmérséssel, közel a piactérhez. Cim a kiadóban. 2670

SIRKÖVEK müköből, termésköből olcsón kaphatók a Debreceni Műkögyárnál, Fürdő ucca 2. 303

Olajfestékek minden színben P 1.60-ért, zománcok, kályhaezüst, — karbol, kátrány, kocsikénés, benzín igen olcsó árban a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan u. 2.

Eladó Hosszupályi állomásnál jóforgalmu korcsma és vendéglő, jogfolytonossággal, 18 méter hosszú táncsterem, 700négyzetgölg telekkel. Értekezhetni özv. Bostyán Antalnénál.

MARVÁNYMOZAIK, cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkögyárnál, Fürdő ucca 2. sz. 303

Padlólakki magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében, Piac u. 10. Bikával szemben.

Lusztig asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. Iparkiállítás első díjjal kitüntetve. Készítményei: mű- és egyszerű bútutorok, iroda-, üzletberendezések és épületmunkák. 1483

Tiszta lakása lesz, ha festéket, butor- és padlólakot, — parkettberendezőt, terpentint, meszelőt, parkett- és surolókefét a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan u. 2., vásárol.

Nők! Itt a nyár. Siessen új kalapját megvenni „Anny”-nál. Öt pengőtől modellek minden divatanyagból. Alakítás 3 pengőért. (Csapó u. 47.) 120

Simonffy ucca 12. sz. házban uccai lakás azonnal kiadó. Irodának, vagy orvosi rendelőnek alkalmas. Adler irógép jutányosan eladó. Értekezhetni dr. Ungár Ferenc ügyvédnél, Simonffy u. 1-b. 2679

Hencserek, diványok, matracok készen kaphatók Glattstein kárpi-tosmesternél, Püspöki palota (bent az udvarban). 1352

Modernül berendezett két tejszarnok-helyiség azonnal kiadó. — Özv. Balczár Lajosné, Nyiregyháza, Kállai ucca 4. 810

INGATLAN

64 kat. hold homoki tanyásföld kiadó. Darabos 11. 2529

Eladó Hajduszoszlón a forrás közelében 300 kvadrátos, melléképületekkel, 6-ik tized, 543. számú ház.

Sarokház trafiknak, üzletnek Nyil uccán beköltözhető lakással eladó. Dezső, Kossuth ucca 16. 2499

Eladó a hajduszoszlói vasútállomásnál levő vendéglő házzal, telekkel és teljes berendezéssel együtt. Értekezhetni Füredi József terménykereskedőnél, Kaba. 2638

Huszholdas homokbirtok tanyával, terméssel, város alatt, köves-úton azonnali átvételre eladó. Dezső, Kossuth 16. 2523

VEGYES

Üzlethelyiség kiadó négy kirakattal, iparvállalat, üzlet, lerakat, vagy bármily célra alkalmas. Fűvészkert u. 14. 736

Naptól, hidegtől megvédi lakását, ha ablakára szövött farolet-tát vásárol Redonyüzemnél, Debrecen, Bethlen ucca 815

FACEMENTTETŐK javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvérek, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1321

Pekingi fajkacsák kaphatók, 3 hete-sek, Engel Lászlónál, Werbőczy u. 3. 2688

Gyermeknyaraltatás. Dr. Schöntag üdülőtelep Svedlár (Szepes megye). Felnőtteknek 28, gyermekeknek 24 ck. 2642

Üzemnagyoibbitás folytán 40 HP MÁV szivó-gázmotor üzemképes állapotban, 8 HP MÁV régebbi javított gözlokomobil olcsón eladó. Gésuj Testvérek, Nyirmihálydi.

Hajduszoszlón gyógyfürdő melletti kertilakásomban urilány vagy asszony teljes ellátást kaphat. Bővebbet József kir. herceg 57. 2455

KORONA KENYÉRGYÁR lerakataiban
HÓFEHÉR KENYÉR 48 f
FELBARNÁ „ 40 f

Üzlethelyiség forgalmas helyen mindenre alkalmas, lakással kiadó. — Árpádtér 37. 2702

A madár is azt dalolja az ágon: Csikós sósborszesz a legjobb háziszer a világon. Kapható minden fűszerüzletben. 1711

Kóser cukrászdában Pásti ucca 6., fagyalt, jegeskávé, friss tea- és más sütemények, mézes és piszkóta torták állandóan kaphatók. Telefon 12-44. 2691

Tégla és cserép legolcsóbban kapható Tóth és Sebestyén r.-t. téglagyárából. Eladás: Simonffy u. 1-a, II. Telefon: 610.

Utlevéltre vizumot az összes államokba olcsón és gyorsan beszer-zés a hatóságilag engedélyezett Vizumbeszerző Vállalat, Hatvan ucca 11., udvarban. 2697

Hajduszoszlón, közvetlen a fürdő közelében levő Bánom villanegyedben csinosan berendezett szobák fűrdővendégeknek és nyaralóknak kiadók. Bővebb felvilágosítást nyújt Auspitz Sámuel, Hajduszoszló.

Francia lecke- és társalgási órákat adok olcsón. Erzsébet ucca 11. sz. 2608

UJ! UJ! Villanyszerelési vállalat! Értésitem a t. közönséget, hogy kiadó ucca 17. szám alatt létesítettem, ahol bármily szakmába vágó munkát a legjutányosabb árban készítek. Költségvetés díjtalan. Hívásra szivesen megyek. — GROSZ ISTVÁN villanyszerelő, a Világítási Vállalat volt szerelője. 480

Zongora, „Productiv Genossenschaft” bérbeadó. Cim a kiadóban. 2666

Kitinó kölnivíz, rózsavíz, illatos szappanok, mosószappanok, szappanpehely nagy választékban olcsó árban a Belvárosi Fesztékházban, Hatvan u. 2. kaphatók.

Kipróbálta-e már a Milodin csoda hatású félsziros arckenőcsöt ingyen? Kérdezze kitinó hatásáról hölgy ismerősét. Törvényesen védve Amerikában és Magyarországon! Beszer-zhetők Jeszenszky Andornál, Debrecen, Kossuth u. 1. 759

Tiszt és tisztviselő urak részére hozott anyagból 30 pengőért készítek elsőrendű egyen- és divatruhát, hívásra házhoz megyek. Vass Ferenc, Csapó u. 45. 634

PATKÁNY-, egér-, poloska- és svábbogárirtószerek, — törvényesen védve, nagyon olcsón kaphatók Stern festéküzletében, Piac u. 10., a Bikával szemben.

MENEKULT ÓRÁS szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.